

**Het Effect van Percepties over Armoede van Studenten en Professionals op
Besluitvorming in de Jeugdbescherming: een Kwantitatief Onderzoek**

Door:

Anniek Rodenhuis

S4005392

Masterthesis PAMA5166

Pedagogische Wetenschappen – Orthopedagogiek

Faculteit Gedrags- en Maatschappij Wetenschappen

Rijksuniversiteit Groningen

Aantal woorden: 7.966

Onder begeleiding van F. Middel, MSc

Tweede beoordelaar: Pr. J. Luijkx

Januari 2023

Abstract

This research investigated how perceptions of poverty among students and professionals affect decision making in child protection in the Netherlands. The child protection interventions investigated in this study are: voluntary in-home support, supervision order and out-of-home placement.

A survey presented a vignette to the participations. Next, the participants had to indicate to what extent they would recommend a child protection intervention, and statements about poverty are shown to measure perceptions about poverty.

The analyses included *t*-tests to investigate the difference between students and professionals in their decision making and in their perceptions of poverty. Second, three multiple regression analysis are performed to investigate the main effects of perceptions of poverty on the decision making. Lastly, three other regression analysis are performed to investigate the effects of perceptions of poverty including being a student or professional as moderator.

The results show that there is no effect of perceptions of poverty on the decisions for the child protection interventions. Also it makes no difference if someone is a student or professional. Furthermore, there is no difference between students and professionals in their perceptions of poverty. Also, there is no difference between students and professionals in their decision for in-home support and out-of-home placement. The only difference is that students are more in favour a supervision order than professionals.

Concluded: there are no effects of perceptions of poverty of students and professionals on decision making in child protection.

Samenvatting

Dit onderzoek onderzoekt het effect van percepties over armoede van studenten en professionals op besluitvorming in de jeugdbescherming in Nederland. De volgende jeugdbeschermingsinterventies zijn onderzocht: vrijwillige thuiszorg, ondertoezichtstelling en uithuisplaatsing.

Een enquête presenteerde een vignet aan de respondenten. Vervolgens moesten zij aangeven in welke mate zij een jeugdbeschermingsinterventie zouden inzetten. Daarnaast werden stellingen over armoede gepresenteerd om de percepties over armoede te meten.

De analyses omvatten *t*-toetsen om het verschil tussen studenten en professionals te onderzoeken in hun besluitvorming en in hun perceptie van armoede. Bovendien werden drie meervoudige regressieanalyses uitgevoerd om de hoofdeffecten van percepties over armoede op de besluitvorming te onderzoeken. Tenslotte is er onderzocht of er een interactie-effect is tussen het type respondent (student of professional) en percepties over armoede.

De resultaten laten zien dat percepties van armoede geen invloed hebben op de besluiten voor jeugdbeschermingsinterventies. Ook maakt het hierbij niet uit of iemand student of professional is. Verder is er geen verschil tussen studenten en professionals in hun perceptie van armoede. Ook is er geen verschil tussen studenten en professionals in hun keuze voor vrijwillige ambulante hulpverlening en uithuisplaatsing. Het enige verschil is dat studenten ondertoezichtstelling sterker aanraden dan professionals.

Concluderend: er zijn geen effecten van percepties van armoede van studenten en professionals op de besluitvorming in de jeugdbescherming.

Inhoud

Abstract	2
Samenvatting	3
Inhoud.....	4
1 Inleiding	6
1.1 Besluitvorming in de Jeugdbescherming.....	7
1.2 Variabiliteit in Besluitvorming in de Jeugdbescherming	8
1.3 Armoede en Besluitvorming.....	9
1.4 Percepties over Armoede.....	11
1.5 Besluitvorming in de Jeugdbescherming in Nederland	12
1.6 Doel- en vraagstelling.....	13
2 Methode.....	14
2.1 Ontwerp	14
2.2 Steekproef.....	15
2.3 Instrument.....	16
2.3.1 Het Vignet.....	16
2.3.2 Besluitvorming.....	17
2.3.3 Percepties over armoede (Blame Index)	17
2.4 Procedure	18
2.5 Analyse	19
2.5.1 Verschillen tussen Studenten en Professionals	20
2.5.2 Samenhang tussen Percepties over Armoede en Jeugdbeschermingsinterventies...	21
2.5.3 Effect van Percepties over Armoede op Besluitvorming.....	21
3 Resultaten	22
3.1 Beschrijvende statistiek	22
3.2 Verschillen tussen Professionals en Studenten.....	22
3.2.1 Analyses Jeugdbeschermingsinterventies	22
3.2.2 Analyse Blame Index	23
3.2.3 Betrouwbaarheid Blame Index.....	24
3.3 Samenhang tussen Percepties over Armoede en Jeugdbeschermingsinterventies	27
3.4 Effect van Percepties over Armoede op Jeugdbeschermingsinterventies	27
3.4.1 Effect van Percepties over Armoede	27
3.4.2 Interactie-effect van het Type Respondent op het Besluit voor Jeugdbeschermingsinterventie	29
3.5 Assumpties Regressieanalyse	32

EFFECT VAN PERCEPTIES OVER ARMOEDE OP BESLUITVORMING

4 Discussie & Conclusie	34
7 Referenties.....	38
Bijlage	44
1 Enquête voor Studenten.....	44
1.1 Blame Index	50
1.2 Casus	53
1.3 Jeugdbeschermingsinterventies.....	54

1 Inleiding

Wereldwijd is er consensus over wat onaanvaardbare opvoedingssituaties zijn voor kinderen en over de schending van mensenrechten van kinderen. Dit staat beschreven in het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK; United Nations, 1989). Wereldwijd zijn er wettelijke maatregelen opgesteld om kinderen te beschermen tegen alle vormen van lichamelijk en geestelijk geweld, terwijl het kind onder de hoede is van de ouder(s), verzorger(s) of wettige voogd(en) (IVRK artikel 19 lid 1; United Nations, 1989).

In de jeugdbescherming worden cruciale besluiten genomen over het al dan niet inzetten van deze maatregelen om kinderen te beschermen tegen mishandeling. Het gaat hierbij om besluiten over het aanbieden van jeugdbeschermingsinterventies aan een gezin, bestaande uit doeltreffende ondersteuning aan het kind en degene die de zorg voor het kind draagt (IVRK artikel 19 lid 2; United Nations, 1989). Dergelijke besluiten hebben een grote impact op gezinnen en hun families, omdat ze zorgen voor ingrijpende veranderingen binnen de gezinnen (Benbenishty et al., 2015).

Veel voorkomende jeugdbeschermingsinterventies binnen de Nederlandse context zijn: een uithuisplaatsing, ambulante hulpverlening op vrijwillige basis in de thuissituatie of ambulante hulpverlening waarbij ondertoezichtstelling wordt aangevraagd (Janssen, 2020). Wanneer het ouders met vrijwillige ambulante hulp niet lukt om de opvoedingssituatie te verbeteren, kan een kinderrechter ondertoezichtstelling opleggen. Er wordt hierbij een gezinsvoogd toegevoegd aan het gezin. Deze helpt bij het verbeteren van de opvoedingssituatie. Ouders behouden hierbij het gezag. Een zwaardere interventie dan ondertoezichtstelling is de voogddijmaatregel. Hierbij wordt het gezag over de jeugdige(n) door iemand anders dan de ouders uitgevoerd en verblijven de kinderen in een residentiële instelling of pleeggezin (Janssen, 2020; López et al., 2019).

Voor professionals is het niet gemakkelijk om te beslissen welke

EFFECT VAN PERCEPTIES OVER ARMOEDE OP BESLUITVORMING

jeugdbeschermingsinterventie moet worden ingezet. Vele factoren zijn van invloed op de besluitvorming. Gezien de grote impact van besluitvorming op jeugdigen, het gezin en hun familie, is het van belang om de factoren die besluitvorming beïnvloeden, te achterhalen (Helm & Roesch-Marsh, 2017). Dit onderzoek zal zich richten op het effect van percepties over armoede van studenten en professionals op besluitvorming in de jeugdbescherming.

1.1 Besluitvorming in de Jeugdbescherming

Een veelgebruikt theoretisch raamwerk om besluiten in de jeugdbescherming te begrijpen, is het Decision Making Ecologie (DME; Baumann et al., 2013). Dit model geeft inzicht in de context van een besluitvormingsonderzoek door verschillende factoren te belichten. Het doel van het in kaart brengen van de context is om toekomstige besluitvormingsacties te voorspellen aan de hand van eerdere uitkomsten van besluitvorming (Baumann et al., 2013). Eerdere uitkomsten beïnvloeden latere besluiten. Ervaring van professionals lijkt daardoor een rol te spelen in besluitvorming in de jeugdbescherming. (Bartelink et al., 2018).

De context voor besluitvorming omvat casusfactoren, organisatorische factoren, externe factoren en kenmerken van de professional. Casusfactoren betreffen kenmerken van het mishandelingsincident en de familieomstandigheden. Organisatorische factoren betreffen factoren van de betrokken organisatie, bijvoorbeeld de structuur en werkwijze. Externe factoren hebben te maken met hoe de maatschappij is ingericht, zoals wet- en regelgeving. Kenmerken van de professional betreffen factoren van de betrokken professional zelf, zoals ervaring en achtergrond (Benbenishty & Fluke, 2020). Dit laatste is het meest van belang voor dit onderzoek.

Aan de hand van de context kunnen oordelen gevormd worden (Benbenishty & Fluke, 2020). Bij besluitvorming speelt oordeelsvorming een grote rol. Een oordeel is een beoordeling van een situatie op basis van beschikbare informatie (Benbenishty & Fluke,

EFFECT VAN PERCEPTIES OVER ARMOEDE OP BESLUITVORMING

2020). Een oordeel gaat bijvoorbeeld over het inschatten van risico's, de bewijskracht voor mishandeling of de huidige mate van zorg. De professional vormt een oordeel op basis van ervaringen en inschattingen van de risico's voor het kind (Baumann et al., 2013). Het uiteindelijke oordeel van de professional, moet gebaseerd zijn op het evenwicht tussen de ontwikkelingsbehoeften van het kind en de beschikbare capaciteiten van de opvoeders (Bartelink et al., 2018). Een besluit gaat vervolgens over het al dan niet inzetten van jeugdbeschermingsinterventies (Benbenishty & Fluke, 2020). Echter, de argumenten die professionals gebruiken voor het vormen van een oordeel verschillen. Dit beïnvloedt het uiteindelijke besluit over het al dan niet inzetten van jeugdbeschermingsinterventies (Bartelink et al., 2018).

1.2 Variabiliteit in Besluitvorming in de Jeugdbescherming

Het nemen van besluiten over jeugdbeschermingsinterventies wordt regelmatig als complex beschreven (Janssen, 2020; Stokes & Schmidt, 2012). Factoren die deze complexiteit veroorzaken zijn onder andere een veelheid aan problemen binnen gezinnen, onzekerheid, ethische dilemma's en emotionele betrokkenheid van de professional (Jansen, 2018). Bovendien worden besluiten vaak genomen met onvoldoende, ontbrekende, onbetrouwbare of tegenstrijdige informatie. Hierbij staan professionals vaak onder druk, doordat er sprake kan zijn van stressvolle situaties waarin kinderen te maken hebben met mishandeling (Stokes & Schmidt, 2012).

Daarnaast hebben professionals verschillende attitudes ten aanzien van jeugdbeschermingsinterventies en risico-oordelen, wat leidt tot variabiliteit in besluitvorming in de jeugdbescherming (Benbenishty et al., 2015). Professionals kunnen van mening verschillen over de effecten van verschillende jeugdbeschermingsinterventies. Verder zijn professionals het regelmatig oneens over het risico-oordeel, bijvoorbeeld bij de vraag of een kind uithuisgeplaatst moet worden (Bartelink et al., 2018).

EFFECT VAN PERCEPTIES OVER ARMOEDE OP BESLUITVORMING

Besluiten worden ook regelmatig genomen op basis van intuïties (De Bortoli & Dolan, 2015). Intuïties zijn snelle, onbewuste gegevensverwerkingen. Besluitvorming is een cognitief proces. Dit maakt het in de praktijk lastig om besluitvorming duidelijk te documenteren in dossiers (De Bortoli & Dolan, 2015; Helm & Roesch-Marsh, 2017).

Ook in Nederland denken professionals verschillend over besluitvorming in de jeugdbescherming. Er blijkt grote variëteit te bestaan tussen argumenten die dienen als onderbouwing voor het inzetten van verschillende jeugdbeschermingsinterventies (Bartelink et al., 2018). Bovendien ontbreekt regelmatig een goed gefundeerde onderbouwing van de genomen beslissingen over de jeugdbeschermingsinterventies (Dubbeldam et al., 1994). Dit sluit aan bij bevindingen uit recenter internationaal onderzoek van Stokes & Schmidt (2012). Er is vaak geen duidelijk causaal verband tussen genomen besluiten en de bron van kennis waarop deze besluiten gebaseerd worden, doordat besluiten mede gebaseerd worden op levenservaringen en intuïties. (De Bortoli & Dolan, 2015; Stokes & Schmidt, 2012).

Variabiliteit in de jeugdbescherming kan leiden tot verkeerde besluiten, die een grote impact hebben op de betreffende kinderen, gezinnen en families. Dit kunnen zowel vals-positieve als vals-negatieve beslissingen zijn (Benbenishty & Fluke, 2020). Bij een vals-positieve beslissing maakt de inzet van interventie onnodig inbreuk op het gezinsleven. Een vals-negatieve beslissing kan leiden tot aanzienlijke schade bij het kind, doordat er niet wordt niet geïntervenieerd en mishandeling blijft dan onopgemerkt (Benbenishty & Fluke, 2020). Om dit te voorkomen zijn nauwkeurigheid en transparantie, betreffende de beschikbare informatie van een casus, erg belangrijk bij besluitvorming (Helm & Roesch-Marsh, 2017).

1.3 Armoede en Besluitvorming

Opvallend is dat gezinnen die in armoede leven vaker te maken krijgen met jeugdbeschermingsinterventies, zoals uithuisplaatsingen, dan gezinnen met hogere inkomens (Horwitz et al., 2011; Raissian & Bullinger, 2017). Bovendien leidt het hebben van een lagere

EFFECT VAN PERCEPTIES OVER ARMOEDE OP BESLUITVORMING

sociaaleconomische status (SES) eerder tot het inzetten van jeugdbeschermingsinterventies. In gebieden waar veel gezinnen met een lage SES wonen, hebben kinderen tien keer meer kans om uithuisgeplaatst te worden (Bywaters et al., 2020). Uit onderzoek waarin alle factoren van gezinnen gelijk waren, behalve hun SES, blijkt dat gezinnen met een lagere SES vaker als risicovol worden beoordeeld dan gezinnen met een hogere SES (Enosh & Bayer-Topilsky, 2015). Bovendien staat financiële problematiek als risicofactor beschreven in de Richtlijn Uithuisplaatsing (Bartelink et al., 2017).

Een mogelijke reden waarom gezinnen die in armoede leven eerder te maken krijgen met jeugdbeschermingsinterventies, is dat uit onderzoek consequent blijkt dat er een verband is tussen kindermishandeling en armoede (Conrad-Hiebner & Byram, 2020; Hunter & Flores, 2021). Kinderen in gezinnen met lage inkomens lopen een groter risico op kindermishandeling (Berger, 2004; Drake et al., 2022; Pelton, 2015; Raissian & Bullinger, 2017). Een verklaring hiervoor is dat armoede het vermogen van ouders ondermijnt om hun kinderen te voorzien van voedsel, onderdak en andere basisbehoeften (Conrad-Hiebner & Byram, 2020; Slack et al., 2007). Daarnaast kan armoede de mate van stress en depressie bij ouders verhogen, wat vervolgens invloed heeft op het vermogen om zorg aan hun kinderen te verlenen. Dit kan leiden tot kindermishandeling en tot het inzetten van meer jeugdbeschermingsinterventies (Conrad-Hiebner & Byram, 2020; Slack et al., 2007).

Daarentegen blijkt dat het risico op kindermishandeling afneemt wanneer het minimale inkomen van gezinnen stijgt (Berger, 2004; Raissian & Bullinger, 2017). Een verhoging van financiële middelen geeft ouders meer mogelijkheden om hun kind te voorzien in basisbehoeften, zoals voedsel, kleding, medische behandelingen of betere thuisomstandigheden (Kovski et al., 2022).

Hoewel armoede lijkt te correleren met verwaarlozing en kindermishandeling, mag het niet gezien worden als een opzichzelfstaande risicofactor voor besluitvorming in de

EFFECT VAN PERCEPTIES OVER ARMOEDE OP BESLUITVORMING

jeugdbescherming (Britner & Mossler, 2002; Keddell, 2014; United Nations, 1989). Uit artikel 27 van het IVRK is namelijk af te leiden dat financiële problemen van ouders geen reden hoeft te zijn voor het inzetten van jeugdbeschermingsinterventies als een uithuisplaatsing (United Nations, 1989). Ouders hebben de primaire verantwoordelijkheid voor het waarborgen van de levensomstandigheden die nodig zijn voor de ontwikkeling van het kind, naar vermogen en binnen de grenzen van hun financiële mogelijkheden. Wanneer ouders niet in staat zijn deze verantwoordelijkheid te dragen, dient de staat deze ouders bij te staan. De staat kan ouders en hun kinderen in materiële bijstand voorzien (IVRK artikel 27.2 & 27.3; United Nations, 1989). De staat zou gezinnen in armoede moeten ondersteunen, zodat ouders hun recht op het dragen van verantwoordelijkheid voor hun kinderen kunnen verwezenlijken. Besluitvorming gebaseerd op irrelevante kenmerken die verder gaan dan de casuskenmerken, is onwenselijk (Keddell, 2014; Platt & Turney, 2014). Vanuit het mensenrechtenperspectief dienen besluiten over het al dan niet inzetten van jeugdbeschermingsinterventies eerlijk te zijn. Ze mogen niet afhangen van demografische kenmerken van ouders, zoals inkomen (Keddell, 2014).

1.4 Percepties over Armoede

Ondanks dat armoede volgens het IVRK (Artikel 27) geen reden hoeft te zijn voor dergelijke beslissingen als uithuisplaatsingen, hebben sommige professionals vooroordelen over mensen die in armoede leven (Morris et al., 2018). Professionals lijken zich te verzetten tegen het opnemen van armoede in hun besluitvorming, toch ontwikkelen ze een stigmatiserend discours over de onderklasse. Dit blijkt uit de interviewstudie van Morris et al. (2018). De professionals benoemden armoede als diepgeworteld, systematisch en generatiegebonden. Bovendien werden ouders verantwoordelijk gehouden voor de manier waarop zij met hun armoede omgingen (Morris et al., 2018). Mogelijk spelen deze percepties over armoede onbewust mee in de besluitvorming in de jeugdbescherming.

EFFECT VAN PERCEPTIES OVER ARMOEDE OP BESLUITVORMING

Mensen kunnen verschillende percepties hebben over de oorzaak van armoede (Castillo & Becerra, 2012; Delavega et al., 2017; Sun, 2001). Hierin kan onderscheid gemaakt worden tussen: individuele oorzaken en structurele oorzaken (Delavega et al., 2017). Bij individuele oorzaken, verklaren mensen het ontstaan van armoede door het gedrag van de persoon zelf. Armoede wordt dan gezien als het gevolg van individuele keuzevrijheid, bijvoorbeeld door een gebrek aan motivatie van een persoon. Bij structurele oorzaken wordt armoede verklaard door het resultaat van structuren waarop individuen geen invloed hebben, zoals problemen die zich voordoen in de maatschappij, bijvoorbeeld kansenongelijkheid (Delavega et al., 2017).

1.5 Besluitvorming in de Jeugdbescherming in Nederland

In 2021 heeft besluitvorming in de jeugdbescherming in Nederland erin geresulteerd dat een aanzienlijk deel van de kinderen in Nederland te maken kreeg met jeugdbeschermingsinterventies; ongeveer 32 duizend kinderen. Hierbij ging het in twee derde van de gevallen om een vorm van ondertoezichtstelling en in een derde van de gevallen om een voogddijmaatregel (Boot & Verschuren, 2022).

Bovendien heeft besluitvorming in de jeugdbescherming in Nederland in de jaren 2015 tot en met 2021 geleid tot 1.675 uithuisplaatsingen als gevolg van de toeslagenaffaire (CBS, 2022a). De toeslagenaffaire betreft het schandaal waarbij ouders kinderopvangtoeslag ontvingen, maar waarbij niet duidelijk gedocumenteerd was of zij hier recht op hadden. Daardoor werden ouders ten onrechte bestempeld als fraudeurs en kwamen ze door terugvorderingen van de Belastingdienst, in financiële problemen terecht (Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag, 2020). Enige tijd later bleek uit onderzoek van het CBS dat er elf kenmerken zijn waarop gedupeerden en niet-gedupeerden van elkaar verschilden (CBS, 2022b). Eén kenmerk hiervan is het hebben van een lager inkomen. Zoals eerder benoemd is het onwenselijk dat besluitvorming op demografische kenmerken wordt

EFFECT VAN PERCEPTIES OVER ARMOEDE OP BESLUITVORMING

gebaseerd, zoals inkomen (Keddell, 2014). Hoewel een laag inkomen de kwetsbaarheid van een gezin vergroot, mag dit geen reden zijn voor het uitvoeren van jeugdbeschermingsmaatregelen (Nederlands Jeugdinstituut, 2022).

1.6 Doel- en vraagstelling

Gezien de grote impact van besluitvorming in de jeugdbescherming op gezinnen, is het noodzakelijk om te begrijpen hoe besluiten worden genomen en door welke factoren deze worden beïnvloed. Zoals hierboven beschreven is er regelmatig variabiliteit in besluitvorming in de jeugdbescherming. Dit is eveneens terug te zien in de eerder genoemde toeslagenaffaire. Daarnaast blijkt in de praktijk dat professionals vooroordelen kunnen hebben over gezinnen die in armoede leven. Mogelijk nemen zij hun percepties over armoede (onbewust) mee in hun besluitvorming.

Echter is er geen onderzoek verricht dat zich enkel focust op percepties over armoede van (toekomstige) professionals als factor die besluitvorming in de jeugdbescherming beïnvloedt. Toch is dit van belang, omdat het onwenselijk en onnodig is dat percepties over armoede besluitvorming in de jeugdbescherming beïnvloeden (Keddell, 2014; United Nations, 1989)

Dit onderzoek zal zich met name richten op percepties over armoede, behorend bij kenmerken van professionals uit het DME. Daarnaast kijkt dit onderzoek naar verschillen tussen studenten en professionals in hun keuze voor jeugdbeschermingsinterventies, omdat het DME stelt dat eerdere uitkomsten van interventies invloed hebben op toekomstige besluiten (Baumann et al., 2013). Door studenten en professionals in dit onderzoek mee te nemen, kan onderzocht worden of ervaring een rol speelt in de besluitvorming.

De vraag die dit onderzoek poogt te beantwoorden is als volgt: ‘Wat is het effect van percepties over armoede van studenten en professionals op de besluitvorming over jeugdbeschermingsinterventies, wanneer er in een gezin vermoedens zijn van

EFFECT VAN PERCEPTIES OVER ARMOEDE OP BESLUITVORMING

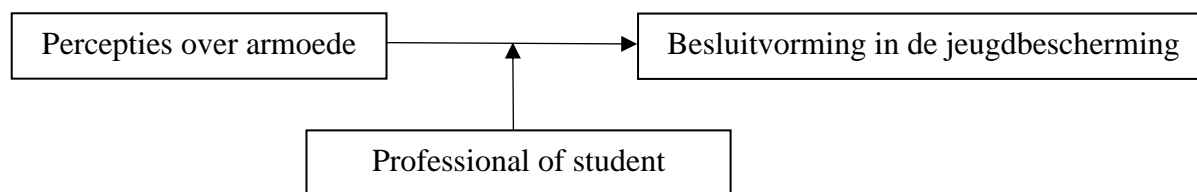
kindermishandeling en er sprake is van armoede?’ Om antwoord op deze onderzoeksvraag te kunnen geven, zijn de volgende deelvragen opgesteld:

1. ‘Is er een verschil tussen studenten en professionals in hun besluiten voor jeugdbeschermingsinterventies?’
2. ‘Is er een verschil tussen studenten en professionals in hun percepties over armoede?’
3. ‘Is er een samenhang tussen de percepties over armoede en het besluit voor jeugdbeschermingsinterventies?’

Deze vraagstelling is visueel weergegeven in het conceptuele model in Figuur 1.

Figuur 1

Conceptueel Model van het Onderzoek

2 Methode

2.1 Ontwerp

Dit kwantitatieve onderzoek gebruikte een vignetdesign om het effect van percepties over armoede van professionals op besluitvorming te onderzoeken (Taylor, 2006). Een identiek, fictief vignet waarin sprake is van armoede en mogelijk ook van kindermishandeling, werd middels een enquête aan de respondenten voorgelegd. Vervolgens beoordeelden zij de casus op het risico van kindermishandeling en gaven ze aan welke jeugdbeschermingsinterventies zij zouden inzetten. Daarnaast presenteerde de enquête stellingen aan de respondenten om de percepties over armoede te meten. Deze enquête werd ook voor andere onderzoeken over besluitvorming gebruikt. Daarom werden ook stellingen over andere onderwerpen voorgelegd, zoals stereotypen en percepties over de jeugdbescherming.

2.2 Steekproef

Aan dit onderzoek namen zowel studenten als professionals deel. Voor studenten was de deelnemerseis dat zij in hun latere werkveld te maken kunnen krijgen met kindermishandeling. Voor professionals was de deelnemerseis dat zij in aanraking kunnen komen met casussen waarbij sprake is van kindermishandeling. Deze doelgroep is gekozen, omdat zij volgens de meldcode de plicht hebben om kindermishandeling te signaleren en omdat zij vervolgens melding kunnen maken bij Veilig Thuis (Rijksoverheid, 2011). Veilig Thuis kan vervolgens jeugdbeschermingsinterventies inzetten. Gebaseerd op deze doelgroep werd beoogd de resultaten te generaliseren naar de doelpopulatie, namelijk: professionals en toekomstige professionals die de meldcode kunnen starten in Nederland.

De steekproef bevatte 52 studenten van hogescholen of universiteiten van de opleidingen Psychologie, Maatschappelijk werk, Pedagogische Wetenschappen/Pedagogiek, Onderwijswetenschappen, Lerarenopleiding (basis- of voortgezet onderwijs), Social Work of een soortgelijke opleiding. Daarnaast bevatte de steekproef 34 professionals die werkzaam zijn binnen de jeugdhulp, maatschappelijke ondersteuning, kinderopvang, gezondheidszorg en/of onderwijs en die hierbij in aanraking kunnen komen met casussen waarbij vermoedens zijn van kindermishandeling. Dit kan zowel incidenteel (één tot enkele keren per jaar) als op dagelijkse basis zijn.

Tabel 1 geeft een overzicht van de relevante kenmerken van de respondenten. Dertien respondenten gaven aan een andere opleiding te volgen. Drie studenten hiervan gaven aan de opleiding Orthopedagogiek te volgen en twee professionals gaven aan dat zij deze opleiding hebben afgerond. Orthopedagogiek is een richting binnen de master Pedagogische Wetenschappen. Eén respondent gaf aan hbo Pedagogiek te studeren. Deze zes antwoorden zijn samengevoegd met de opleiding Pedagogische wetenschappen/ Pedagogiek. De opleidingen GZ-psycholoog en Toegepaste psychologie zijn samengevoegd met Psychologie.

EFFECT VAN PERCEPTIES OVER ARMOEDE OP BESLUITVORMING

Tenslotte gaf één respondent aan de Academische Pabo te doen. Deze is samengevoegd met Lerarenopleiding (basis- of voortgezet onderwijs). Zo bleven er vijf respondenten over die een andere opleiding hebben gevolgd.

Tabel 1
Relevante Kenmerken Respondenten

	Totaal		Student		Professional	
	n	%	n	%	n	%
Totaal	86	100.0	52	60.5	34	39.5
Geslacht						
Man	5	5.8	0	0.0	5	14.7
Vrouw	81	94.2	52	100.0	29	85.3
Opleiding						
Psychologie	13	15.1	7	13.5	6	17.6
Maatschappelijk werk/ Social work	7	8.1	3	5.8	4	11.8
Pedagogische wetenschappen/ Pedagogiek	55	64.0	39	76.9	15	44.1
Lerarenopleiding (basis- of voortgezet onderwijs)	4	4.7	2	3.8	2	5.9
Anders, namelijk ^a	5	5.8	0	0.0	5	14.7
Zeg ik liever niet	2	2.3	0	0.0	2	5.9
Opleidingsniveau						
mbo	2	2.3	0	0.0	2	5.9
hbo-bachelor	14	16.3	6	11.5	8	23.5
wo-bachelor	30	34.9	28	53.8	2	5.9
hbo-master	1	1.2	0	0.0	1	2.9
wo-master	34	39.5	17	32.7	17	50.0
post-master, doctoraal, PhD	3	3.5	0	0.00	3	8.8
Zeg ik liever niet	2	2.3	1	1.9	1	2.9
Leeftijd						
	M	SD	M	SD	M	SD
	25.9	7.8	22.9	6.2	30.5	7.7

^a Andere opleidingen: CMV (Cultureel en Maatschappelijke vorming), Gedragsspecialist, Huisartsgeneeskunde, Sociaalpedagogische hulpverlening en Jeugdzorg

2.3 Instrument

2.3.1 Het Vignet

Het vignet betrof een casus waarin een buurvrouw een melding maakte bij Veilig

Thuis wegens vermoedens van kindermishandeling bij haar buurjongen, Kevin (Bijlage 1.2).

EFFECT VAN PERCEPTIES OVER ARMOEDE OP BESLUITVORMING

Het gezin waarover melding is gemaakt, bestond uit een moeder en haar zoon Kevin. Vader is niet in beeld. Volgens de buurvrouw schreeuwde de moeder tegen Kevin en hoorde ze dreunen. Hierdoor vermoedde buurvrouw dat moeder haar zoon sloeg. Veilig Thuis bezocht het gezin. Moeder heeft een huurachterstand en schulden bij de belastingdienst en energiemaatschappij. Er lijkt in dit gezin sprake te zijn van armoede. Bovendien liep Kevin in vuile, niet-passende kleren rond en vertoonde hij teruggetrokken gedrag. Daarnaast vond er een gesprek plaats met de leerkracht en een medewerker van Veilig Thuis. De leerkracht gaf aan dat Kevin blauwe plekken op zijn arm had. Bovendien presteerde Kevin slechter dan zijn klasgenoten en kon hij zich vaak niet concentreren. Kevin had wel vrienden in de klas, maar hij kon disproportioneel boos worden op andere kinderen. Tot slot had Kevin regelmatig geen eten of gymspullen mee naar school.

2.3.2 Besluitvorming

Naar aanleiding van het vignet werd gevraagd welke jeugdbeschermingsinterventies de respondenten zouden adviseren (afhankelijke variabele). Deze interventies betroffen: 1) Ambulante hulpverlening (hulp in de thuissituatie) in het gezin op vrijwillige basis; 2) Ambulante hulpverlening (hulp in de thuissituatie) waarbij ondertoezichtstelling wordt aangevraagd; 3) Een uithuisplaatsing. Elke interventie werd op een 7-punts Likertschaal geplaatst (1 = heel erg mee oneens tot 7 = heel erg mee eens; Bijlage 1.3). Op deze manier is de besluitvorming gemeten.

2.3.3 Percepties over armoede (Blame Index)

De percepties over armoede werden gemeten door de Blame Index (Delavega et al., 2017). De Blame Index mat percepties over structurele -en individuele oorzaken van armoede. Items die tot structurele toekenning behoorden waren bijvoorbeeld: ‘armoede wordt veroorzaakt door sociale en structurele factoren’ en ‘mensen zijn arm omdat ze tot onderdrukte bevolkingsgroepen behoren’. Items die tot individuele toekenning behoorden

EFFECT VAN PERCEPTIES OVER ARMOEDE OP BESLUITVORMING

waren bijvoorbeeld: ‘armoede wordt veroorzaakt door een gebrek aan motivatie, discipline en arbeidsethos’ en ‘sociale uitkeringen ondermijnen de bereidheid van een persoon om te werken’ (Delavega et al., 2017; Bijlage 1.1).

Deze Blame Index bestond uit acht items waarbij de antwoordopties werden aangeduid op een 5-punts Likertschaal (1= helemaal niet mee eens tot 5= helemaal mee eens). Om een score te berekenen werd de gemiddelde score van structurele oorzaken (3 items) afgetrokken van de individuele oorzaken (5 items). Hieruit kwam een score tussen -4 en +4. Bij een score van -4 gaf verklaarde de respondent armoede door structurele oorzaken. Bij een score van +4 verklaarde de respondent armoede door individuele oorzaken. Een score van 0 betekende dat de respondenten armoede evenveel verklaarde door structurele -en individuele oorzaken (Delavega et al., 2017).

Delavega et al. (2017) stelde de betrouwbaarheid van dit instrument vast door de interne consistentie te onderzoeken middels een pretest-posttest design. De interne consistentie van de structurele schaal betreft respectievelijk $\alpha = .675$ en $.736$ (pretest-posttest). Dit is een voldoende interne consistentie. De interne consistentie van de individuele schaal betreft respectievelijk $\alpha = .805$ en $.849$ (pretest-posttest). Dit is een goede interne consistentie (Delavega et al., 2017).

2.4 Procedure

De dataverzameling vond plaats van september tot en met november 2022. De enquête is ingevoerd in Qualtrics, een softwareprogramma om online enquêtes af te nemen en gegevens te verzamelen. Vervolgens zijn de respondenten geworven door de link naar het vignet tijdens colleges binnen de faculteit Gedrags- en Maatschappijwetenschappen van de Rijksuniversiteit Groningen voor te leggen aan studenten. Daarnaast is de enquête verspreid onder studenten en professionals uit het netwerk van de onderzoekers middels sociale media.

Voorafgaand aan het invullen van de enquête is (verbaal of schriftelijk) duidelijk

EFFECT VAN PERCEPTIES OVER ARMOEDE OP BESLUITVORMING

gemaakt dat het onderzoek gaat over besluitvorming bij vermoedens van kindermishandeling, in het bijzonder bij gezinnen die in armoede leven. Ook is vermeld dat het invullen van de enquête ongeveer 10 tot 15 minuten kost en dat deelname aan het onderzoek vrijwillig is. Op de introductiepagina van de enquête is dit doel nogmaals herhaald. Wanneer de participanten wilden deelnemen, gaven ze dit aan door geïnformeerde toestemming te geven. Hiermee gaven ze toestemming voor het anoniem verwerken van de ingevulde gegevens.

Bij het vermelden van het doel van het onderzoek is enige informatie achtergehouden, namelijk dat het uiteindelijke doel van het onderzoek was om het effect van percepties over armoede op besluitvorming te onderzoeken. Dit is bewust niet vermeld, omdat dit de antwoorden van de respondenten mogelijk zou beïnvloeden (bijvoorbeeld sociaal wenselijke antwoorden). Op de laatste pagina van de enquête is dit exacte doel alsnog vermeld.

Dit onderzoek maakte deel uit van een groter onderzoek dat zich richtte op hoe percepties over armoede besluitvorming over jeugdbeschermingsinterventies beïnvloeden. Daarnaast richtte het grotere onderzoek zich de verhouding tussen percepties over armoede en stereotypen die professionals kunnen hebben, bijvoorbeeld over betrouwbaarheid van ouders. Tenslotte richtte het grotere onderzoek zich op hoe percepties over armoede veranderen na lezingen over armoede. Dit onderzoek is goedgekeurd door de ethische commissie Pedagogische en Onderwijswetenschappen van de Rijksuniversiteit Groningen, toetsingscode: PED-2122-S-0090. De goedkeuring vond plaats in september 2022.

2.5 Analyse

Allereerst werden de gegevens geïmporteerd in IBM Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) versie 26. Hierin werd de kwaliteit van de gegevens beoordeeld en onbruikbare data werden verwijderd. Dit betroffen vragenlijsten die onvolledig waren ingevuld. Daarna werden de gegevens die niet voldeden aan de kwaliteitseis verwijderd. De kwaliteitseis was dat de respondenten minimaal 45 seconden besteedden op de vignetpagina.

EFFECT VAN PERCEPTIES OVER ARMOEDE OP BESLUITVORMING

Dit is gedaan om te waarborgen dat alleen de data werd geïnccludeerd van respondenten die het vignet daadwerkelijk hebben gelezen en de informatie tot zich hebben kunnen nemen. Er werd aangenomen dat de respondenten te weinig informatie uit het vignet hebben kunnen halen, wanneer zij minder dan 45 seconden op de vignetpagina besteedden.

Vervolgens werden beschrijvende statistieken uitgevoerd voor de percepties over armoede, de besluitvorming over jeugdbeschermingsinterventie en voor het vaststellen van de demografische kenmerken van de participanten. Deze beschrijvende statistieken betroffen frequenties (Tabel 1), gemiddelden en standaarddeviaties en de minimale -en maximale scores van de variabelen ‘percepties over armoede’ en ‘jeugdbeschermingsinterventies’ (Tabel 2 en 3).

2.5.1 Verschillen tussen Studenten en Professionals

Om te onderzoeken of studenten en professionals verschillend denken over de jeugdbeschermingsinterventies die zij zouden inzetten, is een ongepaarde *t*-toets uitgevoerd (Tabel 3). Dit gaf antwoord op de eerste deelvraag: ‘Is er een verschil tussen studenten en professionals in hun besluiten voor jeugdbeschermingsinterventies?’

Om te onderzoeken of studenten en professionals verschillende percepties hebben over de oorzaken van armoede is nog een ongepaarde *t*-toets uitgevoerd (Tabel 4). Dit gaf antwoord op de tweede deelvraag: ‘Is er een verschil tussen studenten en professionals in hun percepties over armoede?’

De eerste voorwaarde voor een *t*-toets betreft onafhankelijkheid van de respondenten. Dit is gewaarborgd door de enquête individueel te laten invullen. Ten tweede moet de steekproef minimaal 30 respondenten bevatten. Ten derde moet de verdeling van de afhankelijke variabele normaal verdeeld zijn. Tenslotte moet de afhankelijke variabele gemeten zijn op interval- of rationiveau. Dit onderzoek voldeed aan deze voorwaarden.

2.5.2 Samenhang tussen Percepties over Armoede en Jeugdbeschermingsinterventies

Om te onderzoeken of er sprake is van samenhang tussen de onafhankelijke variabelen (Score op de Blame Index en Type respondent) en de afhankelijke variabele (Jeugdbeschermingsinterventies), zijn correlaties berekend. Dit gaf antwoord op de derde deelvraag: ‘Is er samenhang tussen de percepties over armoede en het besluit voor jeugdbeschermingsinterventies?’

2.5.3 Effect van Percepties over Armoede op Besluitvorming

Hierna werd middels een multi-pele regressieanalyse, het effect van de percepties over armoede (onafhankelijke variabele) en het type respondent (onafhankelijke variabele) op hun besluitvorming (afhankelijke variabele) onderzocht. Tenslotte is onderzocht of er een interactie-effect is tussen het type respondent (student of professional) en percepties over armoede. Zo is onderzocht of het effect van percepties over armoede op besluitvorming werd beïnvloed door het zijn van student of professional. Dit beantwoordde de hoofdvraag: ‘Welke rol spelen percepties over armoede van studenten en professionals in de besluitvorming over jeugdbeschermingsinterventies, wanneer er in een gezin vermoedens zijn van kindermishandeling en er sprake is van armoede?’

Voorafgaand aan de regressieanalyse zijn de studenten benoemd als referentiecategorie (student = 0 en professional = 1). Vervolgens is onderzocht of de data voldeed aan de assumpties voor een multi-pele regressieanalyse. De eerste voorwaarde was dat er geen sprake was van multicollineariteit (Agresti, 2018a). Dit is onderzocht middels de Variance Inflation Factor (VIF). Hierbij mag de grootste VIF niet groter zijn dan 10 en het gemiddelde moest ongeveer 1 bedragen. De tweede voorwaarde betrof dat er sprake moet zijn van homoscedasticiteit (Agresti, 2018a). Dit is onderzocht middels residual plots waarin te zien is of er sprake is van constante variantie. Tenslotte is middels scatterplots onderzocht of er sprake was van lineariteit (Figuren 7, 8 en 9). Als laatste voorwaarde moesten alle residuen

onafhankelijk van elkaar zijn. Dit is gewaarborgd doordat de respondenten de vragenlijst individueel invulden.

3 Resultaten

3.1 Beschrijvende statistiek

Van de 149 participanten die de enquête hebben geopend, zijn 86 bruikbare, enquêtes overgebleven. Allereerst zijn 57 onvolledig ingevulde vragenlijsten verwijderd. Vervolgens zijn 6 volledig ingevulde vragenlijsten verwijderd, omdat deze niet voldeden aan de kwaliteitseis: 45 seconden besteden op de pagina van het vignet. In Tabel 1 is een overzicht weergegeven van de relevante kenmerken van de deelnemers.

3.2 Verschillen tussen Professionals en Studenten

3.2.1 Analyses Jeugdbeschermingsinterventies

Tabel 2 geeft de scores weer van de Jeugdbeschermingsinterventies: Vrijwillige ambulante hulpverlening (Ambulant), Ondertoezichtstelling (OTS) en Uithuisplaatsing (UHP). Daarnaast is de spreiding weergegeven in Figuur 2. Hieruit blijkt dat de respondenten het meest neigen naar het inzetten van vrijwillige ambulante hulpverlening ($M = 1.71$; $SD = 1.65$) en het minst neigen naar het inzetten van een uithuisplaatsing ($M = 1.67$; $SD = 1.38$). Aan de hand van de t -toets wordt de volgende deelvraag beantwoord: 'Is er een verschil tussen studenten en professionals in hun besluiten voor jeugdbeschermingsinterventies?'

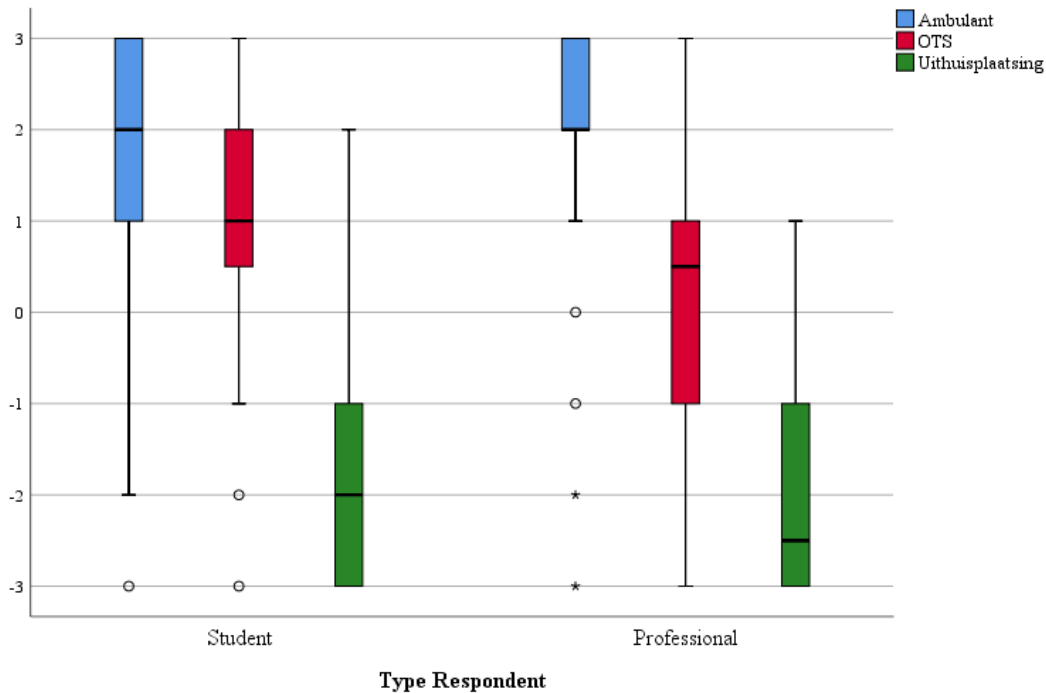
Zowel de meeste studenten als professionals zijn het eens met vrijwillige ambulante hulpverlening, maar professionals ($M = 1.97$; $SD = 1.47$) zijn het hier sterker mee eens dan studenten ($M = 1.54$; $SD = 1.75$). Echter, er is geen significant verschil tussen het besluit van professionals en studenten voor vrijwillige ambulante hulpverlening ($t(78.93) = -1.24$; $p = .220$). Er is een groter verschil tussen in hoeverre studenten en professionals ondertoezichtstelling aanraden. Beide groepen zijn het eens met ondertoezichtstelling, maar studenten ($M = 1.13$; $SD = 1.33$) raden dit sterker aan dan professionals ($M = 0.09$; $SD =$

EFFECT VAN PERCEPTIES OVER ARMOEDE OP BESLUITVORMING

1.52). Dit verschil is significant ($t(84) = 3.37; p = .001$). De meeste respondenten zijn het oneens met een uithuisplaatsing, maar professionals ($M = -1.97; SD = 1.29$) zijn er sterker mee oneens dan studenten ($M = -1.48; SD = 1.42$). Dit verschil is echter niet significant ($t(84) = 1.62; p = .109$).

Figuur 2

Boxplot van de besluiten voor Jeugdbeschermingsinterventies

Noot. Op de Y-as is de Likertschaal weergegeven. Van -3 (Heel erg mee oneens) tot 3 (Heel erg mee eens).

3.2.2 Analyse Blame Index

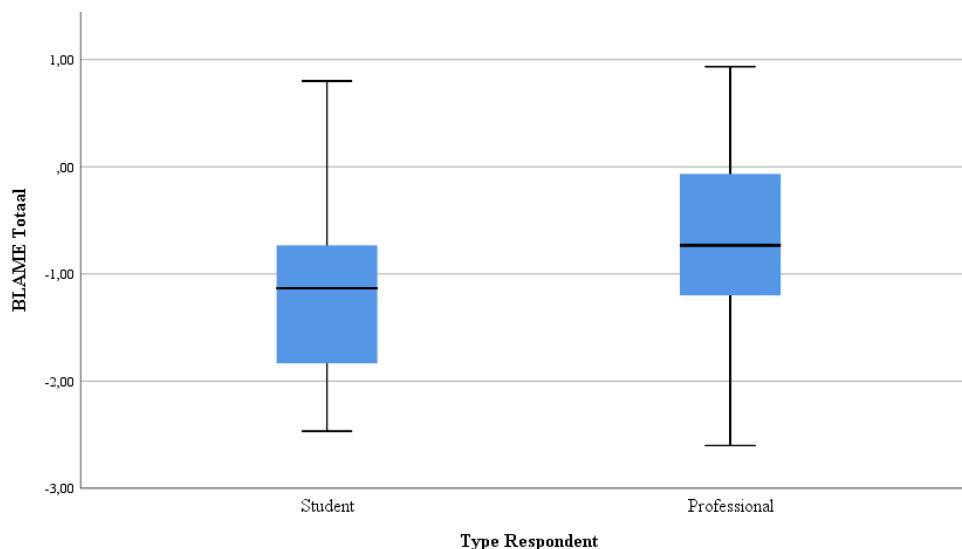
Tabel 3 geeft de scores weer van de Blame Index: totale score, individuele score en structurele score. Hieruit blijkt dat er geen significante verschillen zijn tussen studenten en professionals ten aanzien van hun percepties over armoede. Beide groepen verklaren armoede meer door structurele oorzaken dan door individuele oorzaken. Studenten schrijven armoede meer toe aan structurele oorzaken dan professionals. Figuur 3 geeft dit visueel weer. Aan de hand van de t -toets wordt de volgende deelvraag beantwoord: Is er een verschil tussen studenten en professionals in hun percepties over armoede?

EFFECT VAN PERCEPTIES OVER ARMOEDE OP BESLUITVORMING

De meeste respondenten verklaren armoede door structurele oorzaken, maar studenten ($M = 3.35$; $SD = 0.57$) doen dit meer dan professionals ($M = 3.21$; $SD = 0.64$). Echter, dit verschil is niet significant ($t(84) = 1.04$; $p = .303$). Het verschil in de gemiddelde scores op de individuele items voor studenten ($M = 2.23$; $SD = 0.65$) is lager dan voor professionals ($M = 2.46$; $SD = 0.57$). Dit verschil is ook niet significant ($t(84) = -1.75$; $p = .084$).

De scores op de totale Blame Index laten zien dat de respondenten de oorzaken van armoede grotendeels verklaren door structurele oorzaken. Studenten ($M = -1.13$; $SD = 0.82$) schrijven armoede meer toe aan structurele oorzaken dan professionals ($M = -0.75$; $SD = 0.92$). Echter, dit verschil is borderline significant ($t(84) = -1.97$; $p = .052$).

Figuur 3
Boxplot Totale Scores op de Blame Index

Noot. Op de Y-as zijn de scores op de Blame Index weergegeven. Deze lopen van -4 tot +4, echter zijn er geen hogere totaalscores van 1 behaald en geen lagere scores van -3

3.2.3 Betrouwbaarheid Blame Index

Op basis van de data van deze studie is de Cronbach's Alpha van de structurele en van de individuele schaal van de Blame Index berekend. De Cronbach's Alpha van de structurele schaal betreft .64 en van de individuele schaal betreft .77. Dit komt enigszins overeen met de interne consistentie die Delavega et al. (2017) berekenden. Zij kwamen bij de structurele

EFFECT VAN PERCEPTIES OVER ARMOEDE OP BESLUITVORMING

schaal tot een interne consistentie van respectievelijk $\alpha = .675$ en $.736$ (pretest-posttest). Bij de individuele schaal kwamen zij tot een interne consistentie van respectievelijk $\alpha = .805$ en $.849$ (pretest-posttest).

EFFECT VAN PERCEPTIES OVER ARMOEDE OP BESLUITVORMING

Tabel 2
Jeugdbeschermingsinterventies

	Totaal (n = 86)				Student (n = 52)				Professionals (n = 34)				<i>t</i> -waarde	df	Sig. (2-tailed)
	M	SD	min	max	M	SD	min	max	M	SD	min	max			
Ambulant	1.71	1.65	-3.00	3.00	1.54	1.75	-3.00	3.00	1.97	1.47	-3.00	3.00	-1.24	78.93	.220
OTS	0.72	1.49	-3.00	3.00	1.13	1.33	-3.00	3.00	0.09	1.52	-3.00	3.00	3.37	84	.001
UHP	-1.67	1.38	-3.00	2.00	-1.48	1.42	-3.00	2.00	-1.97	1.29	-3.00	1.00	1.62	84	.109

Tabel 3
Blame Index

	Totaal (n = 86)				Student (n = 52)				Professionals (n = 34)				<i>t</i> -waarde	df	Sig. (2-tailed)
	M	SD	min	max	M	SD	min	max	M	SD	min	max			
Structureel	3.30	0.60	1.67	4.33	3.35	0.57	1.67	4.33	3.21	0.64	2.00	4.33	1.04	84	.303
Individueel	2.32	0.62	1.20	4.00	2.23	0.65	1.20	4.00	2.46	0.57	1.40	3.80	-1.75	84	.084
Totaal	-0.98	0.88	-2.60	0.93	-1.13	0.82	-2.47	0.80	-0.75	0.92	-2.60	0.93	-1.97	84	.052

3.3 Samenhang tussen Percepties over Armoede en Jeugdbeschermingsinterventies

Om te onderzoeken of er sprake is van samenhang tussen de onafhankelijke variabelen (score op de Blame Index en type respondent) zijn correlaties berekend. Dit geeft antwoord op de volgende deelvraag: ‘Is er een samenhang tussen de percepties over armoede en het besluit voor jeugdbeschermingsinterventies?’. De correlaties tussen de totale scores op de Blame Index en besluiten voor jeugdbeschermingsinterventies zijn allemaal laag ($r = -.069 - .149$, $p > .05$). Dit betekent dat er nauwelijks samenhang is tussen percepties over armoede en besluitvorming voor de jeugdbeschermingsinterventies.

De correlatie tussen de score op de totale Blame Index en Vrijwillige ambulante hulpverlening betreft .15 en is niet significant ($r = .149$; $p = .171$). De correlatie tussen de totale score op de totale Blame Index en Ondertoezichtstelling betreft $-.07$ en is ook niet significant ($r = -.069$; $p = .529$). Tenslotte betreft de correlatie tussen de score op de totale Blame Index en een Uithuisplaatsing $-.05$ en is ook niet significant ($r = -.052$; $p = .635$).

3.4 Effect van Percepties over Armoede op Jeugdbeschermingsinterventies

Tabel 5 geeft de uitkomsten van de regressieanalyse van de hoofdeffecten en interactie-effecten weer. Hiermee wordt de hoofdvraag beantwoord: ‘Wat is het effect van percepties over armoede van studenten en professionals op de besluitvorming over jeugdbeschermingsinterventies, wanneer er in een gezin vermoedens zijn van kindermishandeling en er sprake is van armoede?’

3.4.1 Effect van Percepties over Armoede

Vrijwillige Ambulante Hulpverlening (model 1). Een regressie met percepties over armoede en type respondent als onafhankelijke variabele en het besluit voor vrijwillige ambulante hulpverlening als afhankelijke variabele, is niet significant ($F(2,83) = 1.38$, $p = .258$). Percepties over armoede is geen significante voorspeller voor de jeugdbeschermingsinterventie vrijwillige ambulante hulpverlening ($B = 0.24$; $t(83) =$

EFFECT VAN PERCEPTIES OVER ARMOEDE OP BESLUITVORMING

1.16; $p = .251$). Het lijkt onwaarschijnlijk dat percepties over armoede het besluit voor vrijwillige ambulante hulpverlening beïnvloeden. Daarnaast is het type respondent geen significante voorspeller voor het besluit voor vrijwillige ambulante hulpverlening ($B = 0.34$; $t(83) = .92$; $p = .359$). Het lijkt onwaarschijnlijk dat het zijn van student of professional uitmaakt voor het besluit voor vrijwillige ambulante hulpverlening. De variabelen in model 1 verklaren 3.2% ($R^2 = .032$) van het besluit voor van vrijwillige ambulante hulpverlening.

Ondertoezichtstelling (model 2). Een regressie met percepties over armoede en het type respondent als onafhankelijke variabele en het besluit voor ondertoezichtstelling als afhankelijke variabele is net niet significant ($F(2,83) = 5.60$, $p = .005$), het is borderline significant. Percepties over armoede is geen significante voorspeller voor de jeugdbeschermingsinterventie ondertoezichtstelling ($B = 0.01$; $t(83) = .04$; $p = .972$). Het lijkt onwaarschijnlijk dat percepties over armoede het besluit voor ondertoezichtstelling beïnvloeden. Het type respondent lijkt in dit model wel een significant effect zien ($B = -1.05$; $t(83) = 3.28$; $p = .002$). Wanneer iemand een professional is, neemt het besluit voor ondertoezichtstelling met 1.05 punten op de Likertschaal af. Professionals zullen dus minder geneigd zijn om ondertoezichtstelling in te zetten dan studenten. De variabelen in model 2 verklaren 11.9% ($R^2 = .119$) van het besluit voor ondertoezichtstelling.

Uithuisplaatsing (model 3). Een regressie met percepties over armoede en het type respondent als onafhankelijke variabele en besluitvorming over een uithuisplaatsing als afhankelijke variabele is niet significant ($F(2,83) = 1.31$, $p = .276$). Percepties over armoede is geen significante voorspeller voor de jeugdbeschermingsinterventie uithuisplaatsing ($B = -0.03$; $t(83) = -0.15$; $p = .885$). Het lijkt onwaarschijnlijk dat percepties over armoede het besluit om een kind uit huis te plaatsen beïnvloeden. Daarnaast is het type respondent geen significante voorspeller voor het besluit voor een uithuisplaatsing ($B = -.48$; $t(83) = -1.54$; $p = .126$). Het lijkt onwaarschijnlijk dat het zijn van student of professional uitmaakt voor het

EFFECT VAN PERCEPTIES OVER ARMOEDE OP BESLUITVORMING

besluit voor een uithuisplaatsing. De variabelen in model 3 verklaren 3.1% ($R^2 = .031$) van het besluit voor een uithuisplaatsing.

3.4.2 *Interactie-effect van het Type Respondent op het Besluit voor*

Jeugdbeschermingsinterventie

Ambulante Hulpverlening Interactie-effect (model 4). Een regressie met percepties over armoede en het type respondent als onafhankelijke variabele, het zijn van professional als moderator en besluitvorming over vrijwillige ambulante hulpverlening als afhankelijke variabele is niet significant ($F(2,83) = 1.40, p = .250$). Percepties over armoede is in dit model geen significante voorspeller voor de jeugdbeschermingsinterventie vrijwillige ambulante hulpverlening ($B = 0.46; t(82) = 1.66; p = .101$). Het lijkt onwaarschijnlijk dat percepties over armoede het besluit voor vrijwillige ambulante hulpverlening beïnvloeden. Daarnaast is het type respondent geen significante voorspeller voor het besluit voor vrijwillige ambulante hulpverlening ($B = -0.01; t(82) = -0.21; p = .833$). Verder is er geen interactie-effect gevonden van het type respondent op het effect van percepties over armoede op het besluit voor vrijwillige ambulante hulpverlening ($B = -0.50; t(82) = -1.19; p = .238$). Het zijn van student of professional beïnvloedt het effect van percepties over armoede op het besluit voor vrijwillige ambulante hulpverlening niet. De variabelen in model 4 verklaren 4.9% ($R^2 = .049$) van het besluit tot het inzetten van vrijwillige ambulante hulpverlening.

Ondertoezichtstelling Interactie-effect (model 5). Een regressie met percepties over armoede en het type respondent als onafhankelijke variabele, het zijn van professional als moderator en besluitvorming over de jeugdbeschermingsinterventie ondertoezichtstelling als afhankelijke variabele is wel significant ($F(2,83) = 3.69, p = .015$). Percepties over armoede is in dit model geen significante voorspeller voor de jeugdbeschermingsinterventie ondertoezichtstelling ($B = 0.01; t(82) = -0.02; p = .967$). Het lijkt onwaarschijnlijk dat percepties over armoede het besluit voor ondertoezichtstelling beïnvloeden. Het type

EFFECT VAN PERCEPTIES OVER ARMOEDE OP BESLUITVORMING

respondent laat in dit model wel een significant effect zien ($B = -1.68$; $t(82) = -2.28$; $p = .025$). Wanneer iemand een professional is, neemt het besluit voor ondertoezichtstelling met 1.68 punten op de Likertschaal af. Verder is er geen interactie-effect gevonden van het type respondent op het effect van percepties over armoede op het besluit voor ondertoezichtstelling ($B = 1.15$; $t(3) = 3.40$; $p = .982$). Het zijn van student of professional beïnvloedt het effect van percepties over armoede op het besluit voor ondertoezichtstelling niet. De variabelen in model 5 verklaren 11.9% ($R^2 = .119$) van het besluit tot het inzetten ondertoezichtstelling.

Uithuisplaatsing Interactie-effect (model 6). Een regressie met percepties over armoede en het type respondent als onafhankelijke variabele, het zijn van professional als moderator en besluitvorming over de jeugdbeschermingsinterventie een uithuisplaatsing als afhankelijke variabele is niet significant ($F(2.83) = 1.17$, $p = .327$). Percepties over armoede is in dit model geen significante voorspeller voor de jeugdbeschermingsinterventie uithuisplaatsing ($B = -0.17$; $t(82) = -0.74$; $p = .462$). Het lijkt onwaarschijnlijk dat percepties over armoede het besluit om een kind uit huis te plaatsen beïnvloeden. Daarnaast is het type respondent geen significante voorspeller voor het besluit voor een uithuisplaatsing ($B = -0.18$; $t(82) = -0.39$; $p = .695$). Verder is er geen interactie-effect gevonden van het type respondent op het effect van percepties over armoede op het besluit voor een uithuisplaatsing ($B = .33$; $t(3) = .94$; $p = .001$). Het zijn van student of professional beïnvloedt het effect van percepties over armoede op het besluit voor een uithuisplaatsing niet. De variabelen in model 6 verklaren 4.1% ($R^2 = .041$) van het besluit tot het inzetten een uithuisplaatsing.

EFFECT VAN PERCEPTIES OVER ARMOEDE OP BESLUITVORMING

Tabel 5***Hoofdeffecten en Interactie-effecten van Percepties over Armoede op Besluitvorming***

Model		Unstandardized		Standardized		t	Sig.	Betrouwbaarheidsinterval		R ²	F
		Coëfficiënts		Coëfficiënts				Ondergrens	Bovengrens		
Hoofdeffect		B	SE	Beta							
1 Ambulant	(Constant)	1.81	.33		5.54	.000	1.16	2.46	.03	1.38	
	Blame totaal	0.24	.21	0.13	1.16	.251	-.17	.65			
	Professional	0.34	.37	0.102	0.92	.359	-.39	1.08			
2 OTS	(Constant)	1.14	.28		4.06	.000	.58	1.70	.12	5.60	
	Blame totaal	0.01	.18	0.00	0.04	.972	-.35	0.36			
	Professional	-1.05	.32	-3.46	-3.28	.002	-1.69	-0.41			
3 UHP	(Constant)	-1.51	.27		-5.51	.000	-2.05	-0.96	.03	1.31	
	Blame totaal	-0.03	.17	-0.02	-0.15	.885	-.37	0.32			
	Professional	-0.48	.31	-0.17	-1.54	.126	-1.10	0.14			
Interactie-effect		B	SE	Beta	t	Sig.	Ondergrens	Bovengrens			
4 Ambulant	(Constant)	2.06	.39		5.31	.000	1.29	2.83	.05	1.40	
	Blame x Professional	-0.50	.42	-0.21	-1.19	.238	-1.33	0.33			
	Blame Totaal	0.46	.28	0.25	1.66	.101	-.09	1.02			
	Professional	-0.11	.53	-0.03	-0.21	.833	-1.17	0.95			
5 OTS	(Constant)	1.15	.34		3.40	.001	.48	1.82	.12	3.69	
	Blame x Professional	-0.01	.36	-0.00	-0.02	.982	-.73	0.71			
	Blame Totaal	0.01	.24	0.01	0.04	.967	-.47	0.49			
	Professional	-1.06	.46	-0.35	-2.28	.025	-1.98	-0.14			
6 UHP ^a	(Constant)	-1.68	.33		-5.14	.000	-2.33	-1.03	.04	1.17	
	Blame x Professional	0.33	.35	0.16	0.94	.348	-.37	1.03			
	Blame Totaal	-0.17	.24	-0.11	-0.74	.462	-.64	0.29			
	Professional	-0.18	.45	-0.06	-0.39	.695	-1.07	0.72			

Noot. Referentiecategorie van Professional is Student

^a UHP = Uithuisplaatsing

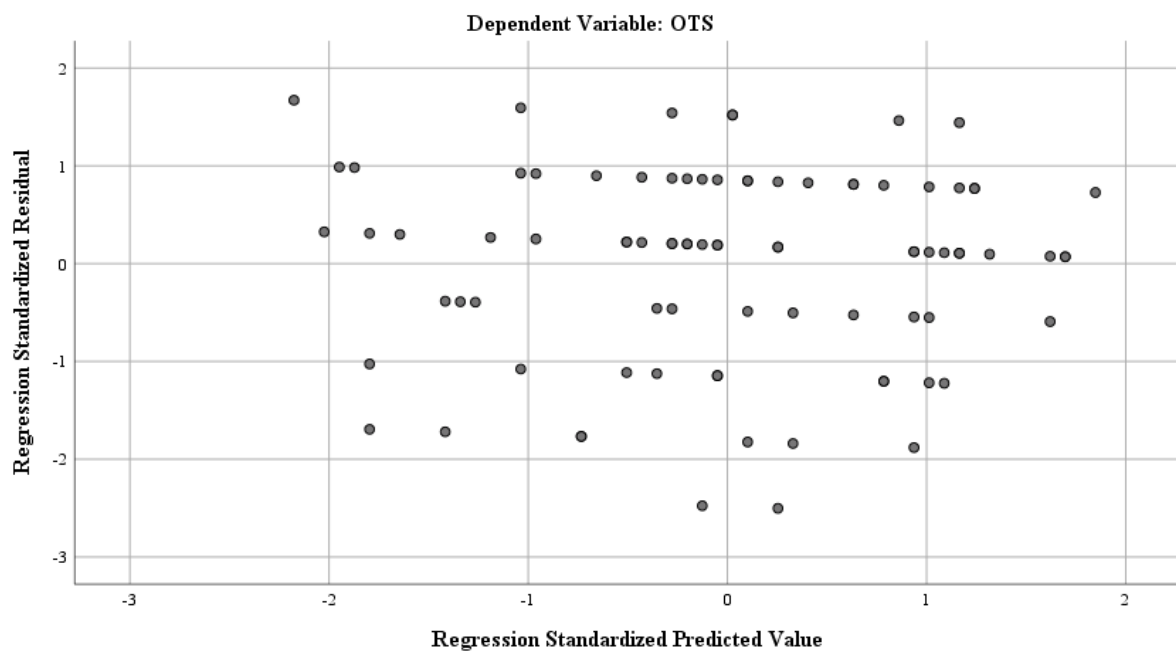
3.5 Assumpties Regressieanalyse

Voor de hoofdeffecten van percepties over armoede op de besluiten voor jeugdbeschermingsinterventies zijn de assumpties voor regressieanalyses onderzocht.

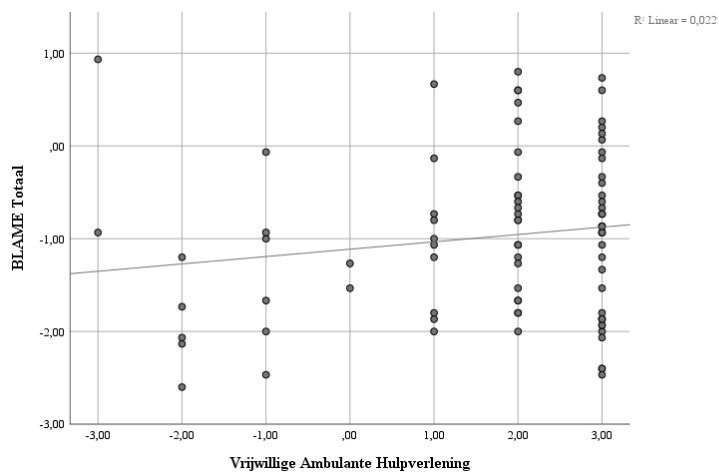
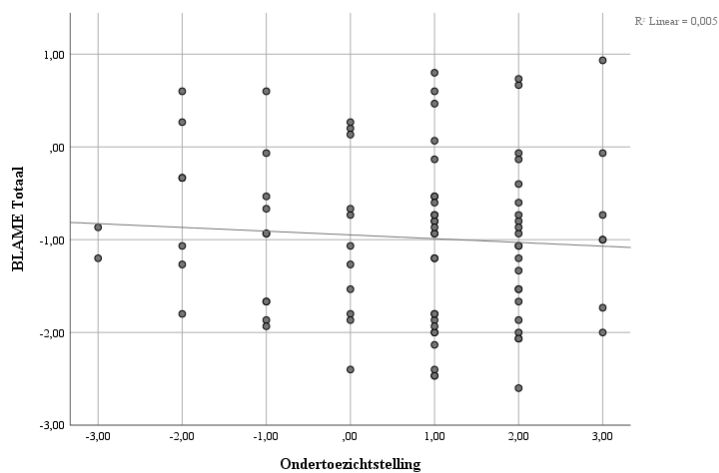
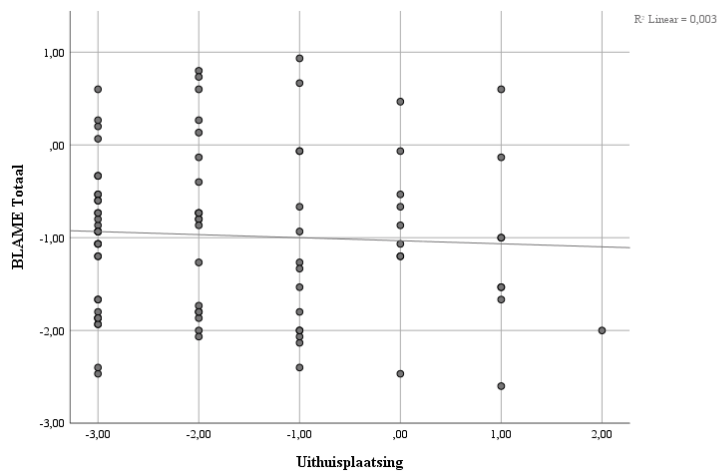
Allereerst betreft de waarde van multicollineariteit 1.05 voor alle hoofdeffecten. Er is dus geen sprake van multicollineariteit, aan deze voorwaarde is voldaan.

Uit residuenplots, zoals Figuur 4, blijkt dat de variabelen voldoen aan de voorwaarde voor homoscedasticiteit. Tenslotte laten de scatterplots in de Figuren 5, 6 en 7 zien dat de verbanden tussen de percepties over armoede en de besluiten voor jeugdbeschermingsinterventies lineair zijn.

Figuur 4
Residuenplot voor Ondertoezichtstelling

EFFECT VAN PERCEPTIES OVER ARMOEDE OP BESLUITVORMING

Figuur 5*Lineairiteit Percepties over Armoede en Ambulante Hulpverlening***Figuur 6***Lineairiteit Percepties over Armoede en Ondertoezichtstelling***Figuur 7***Lineairiteit Percepties over Armoede en Uithuisplaatsing*

4 Discussie & Conclusie

Dit onderzoek is het eerste onderzoek dat zich enkel focust op de invloed van percepties over armoede op besluitvorming in de jeugdbescherming. Hiermee is het een aanvulling op bestaande literatuur over de vele factoren die besluitvorming in de jeugdbescherming beïnvloeden. De volgende onderzoeksvraag is opgesteld: ‘Welke rol spelen percepties over armoede van studenten en professionals in de besluitvorming over jeugdbeschermingsinterventies, wanneer er in een gezin vermoedens zijn van kindermishandeling en er sprake is van armoede?’ Vervolgens zijn drie deelvragen opgesteld: 1. ‘Is er een verschil tussen studenten en professionals in hun besluiten voor jeugdbeschermingsinterventies?’ 2. ‘Is er een verschil tussen studenten en professionals in hun percepties over armoede?’ 3. ‘Is er een samenhang tussen de percepties over armoede en het besluit voor jeugdbeschermingsinterventies?’

Percepties over armoede van studenten en professionals hebben geen effect op de besluiten voor de jeugdbeschermingsinterventies. Hierbij maakt het niet uit of de respondent een student of professionals is, er is geen interactie-effect. Uit de correlaties, die antwoord gaven op deelvraag 3, blijkt zelfs nauwelijks samenhang te zijn tussen percepties over armoede en besluiten voor de verschillende jeugdbeschermingsinterventies. Dat percepties over armoede geen effect hebben op besluitvorming in de jeugdbescherming, komt overeen met de resultaten uit een interviewstudie (Morris et al., 2018), waarin professionals vertelden dat zij armoede niet meenemen in hun besluitvorming.

Verder zijn er geen grote verschillen tussen studenten en professionals in hun besluit voor jeugdbeschermingsinterventies. Beide groepen adviseren vrijwillige ambulante hulpverlening en beide groepen zijn tegen een uithuisplaatsing. Het grootste verschil is de mate waarin de respondenten ondertoezichtstelling adviseren. Zowel studenten als professionals raden dit aan, maar studenten zijn het er significant sterker

EFFECT VAN PERCEPTIES OVER ARMOEDE OP BESLUITVORMING

mee eens. Dit komt overeen met eerder onderzoek waaruit blijkt dat professionals zwaardere jeugdbeschermingsinterventies, zoals een uithuisplaatsing, eerder afraden dan studenten (Bartelink et al., 2018; Delgado et al., 2017). Professionals zijn zich door ervaring waarschijnlijk bewuster van de consequenties en impact van jeugdbeschermingsinterventies dan studenten (Carvalho et al., 2020). Hierom zijn professionals vermoedelijk voorzichtiger met het inzetten van zwaardere jeugdbeschermingsinterventies. Bovendien stelt het DME dat ervaring een rol kan spelen in besluitvorming, want uitkomsten van eerder genomen besluiten beïnvloeden toekomstige besluiten (Baumann et al., 2013).

Daarnaast zijn er geen aanzienlijke verschillen tussen studenten en professionals in hun percepties over armoede. Beide groepen verklaren armoede meer door structurele dan door individuele oorzaken. Dat studenten armoede toeschrijven aan structurele oorzaken, komt overeen met eerdere bevindingen (Delavega et al., 2017; Sun, 2001). Een mogelijke verklaring hiervoor is dat de respondenten onderwijs hebben genoten over de oorzaken van armoede (Delavega et al., 2017). Echter, weinig onderzoek is gedaan naar percepties over armoede van professionals.

Een sterk punt van dit onderzoek is het gebruikte vignetdesign. Hierdoor kon exact gekozen worden welke variabelen in het vignet werden voorgelegd. Hierdoor kon de invloed van derde variabelen, die mogelijk de besluitvorming beïnvloeden, worden uitgesloten (Gautschi & Benbenishty, 2021). Bovendien is de kans op sociaal wenselijke antwoorden ingeperkt. Er is de respondenten indirect gevraagd of zij percepties over armoede meenemen in hun besluitvorming. Door vragen te stellen en indirect conclusies te trekken, worden vooroordelen die respondenten mogelijk liever niet onthullen of die zij onbewust hebben, onderzocht (Evans et al., 2015).

De grootste beperking van dit onderzoek is de kleine steekproef van professionals. Dit verlaagt de power van het onderzoek. Een lage power zorgt ervoor dat de kans op het vinden

EFFECT VAN PERCEPTIES OVER ARMOEDE OP BESLUITVORMING

van een effect kleiner wordt. Mogelijk is er in de praktijk wel een effect van percepties over armoede van professionals op besluitvorming in de jeugdbescherming (Agresti, 2018b).

Daarnaast bevat de steekproef verschillende beroepsgroepen en studies die niet allemaal met kindermishandeling te maken krijgen. Ondanks dat alle respondenten volgens de meldcode een rol hebben bij het signaleren en melden van kindermishandeling, is dit een erg brede steekproef. Mogelijk beïnvloedt dit de generaliseerbaarheid naar de praktijk. Een andere beperking is dat het tekstuele vignet een gesimuleerde situatie is. Hierdoor staat de situatie verder van de respondenten af en lijkt het minder werkelijk. Dit beïnvloedt mogelijk het besluit voor jeugdbeschermingsinterventies, omdat visuele en auditieve informatie besluitvorming ook kan beïnvloeden (Gautschi & Benbenishty, 2021).

Dit onderzoek biedt verschillende mogelijkheden voor vervolgonderzoek. Allereerst zou eenzelfde studie uitgevoerd kunnen worden met een grotere steekproef om hiermee de power te verhogen en de generaliseerbaarheid naar de praktijk te vergroten. Daarnaast zijn de percepties over armoede van studenten en professionals mogelijk veranderd door de inflatie die in het najaar van 2022 in Nederland speelde. Hierdoor raakten meer mensen in financiële problemen. Ook dit maakt het nuttig om hetzelfde onderzoek te herhalen. Bovendien zou een soortgelijk onderzoek uitgevoerd kunnen worden, maar dan met een videovignet in plaats van een tekstueel vignet. Een videovignet lijkt namelijk minder op een simulatie dan een tekstueel vignet (Gautschi & Benbenishty, 2021).

Afsluitend zou vervolgonderzoek zich kunnen richten op stereotyperingen van studenten en professionals in relatie met hun percepties over armoede (Figuur 8).

Professionals ontwikkelen stigmatiserende beelden over armoede (Morris et al., 2018).

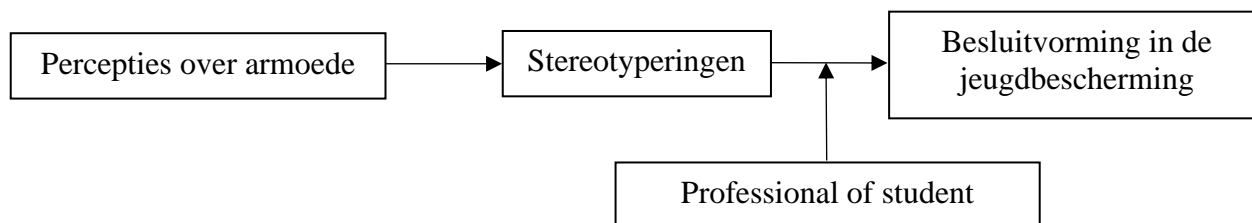
Mogelijk beïnvloedt dit stereotyperingen (bijvoorbeeld over betrouwbaarheid van ouders) bij studenten en professionals die besluitvorming uitvoeren. Stereotyperingen blijken wel van invloed te zijn op besluitvorming in de jeugdbescherming (Lutterop, 2023)

EFFECT VAN PERCEPTIES OVER ARMOEDE OP BESLUITVORMING

Ondanks dat dit onderzoek geen effect aantoonde van de percepties over armoede van studenten en professionals op besluitvorming in de jeugdbescherming, blijft het belangrijk om hiervoor te waken. In de praktijk zou het onwenselijk zijn dat percepties over armoede van professionals besluitvorming in de jeugdbescherming beïnvloeden, omdat besluitvorming gebaseerd dient te zijn op relevante kenmerken van de casus (Keddell, 2014).

Figuur 8

Conceptueel Model van voor Vervolgonderzoek

7 Referenties

- Agresti, A. (2018a). Model Building with Multiple Regression. In *Statistical Methods for the Social Sciences* (5de dr., pp. 431–469). Pearson Education.
- Agresti, A. (2018b). Statistical Inference: Significance Tests. In *Statistical Methods for the Social Science* (5de dr., pp. 151–183). Pearson Education.
- Bartelink, C., Knorth, E. J., López López, M., Koopmans, C., ten Berge, I. J., Witteman, C. L. M., & van Yperen, T. A. (2018). Reasons for placement decisions in a case of suspected child abuse: The role of reasoning, work experience and attitudes in decision-making. *Child Abuse & Neglect*, *83*, 129–141.
<https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2018.06.013>
- Bartelink, C., ten Berge, I., & van Vianen, R. (2017). *Richtlijn Uithuisplaatsing voor jeugdhulp en jeugdbescherming*. Nederlands Jeugdinstituut.
https://richtlijnenjeugdhulp.nl/wp-content/uploads/2015/06/Richtlijn-Uithuisplaatsing_Onderbouwing-V3_DEF.pdf
- Baumann, D. J., Fluke, J. D., Dalgleish, L., & Kern, H. (2013). The Decision-Making Ecology. In A. Shlonsky & R. Benbenishty (Red.), *The Decision-Making Ecology* (pp. 27–28). Oxford University Press.
<https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199973729.003.0002>
- Benbenishty, R., Davidson-Arad, B., López, M., Devaney, J., Spratt, T., Koopmans, C., Knorth, E. J., Witteman, C. L. M., Del Valle, J. F., & Hayes, D. (2015). Decision making in child protection: An international comparative study on maltreatment substantiation, risk assessment and interventions recommendations, and the role of professionals' child welfare attitudes. *Child Abuse & Neglect*, *49*, 63–75.
<https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2015.03.015>

EFFECT VAN PERCEPTIES OVER ARMOEDE OP BESLUITVORMING

- Benbenishty, R., & Fluke, J. D. (2020). Frameworks and Models in Decision-Making and Judgment in Child Welfare and Protection. In J. D. Fluke, M. L. López, R. Benbenishty, E. J. Knorth, & D. J. Baumann (Red.), *Decision-Making and Judgment in Child Welfare and Protection: Theory, Research, and Practice* (pp. 3–26). Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/oso/9780190059538.003.0001>
- Berger, L. M. (2004). Income, family structure, and child maltreatment risk. *Children and Youth Services Review, 26*(8), 725–748. <https://doi.org/10.1016/j.chilyouth.2004.02.017>
- Boot, N., & Verschuren, S. (2022, april 29). *Jeugdbescherming en jeugdreclassering 2021*. Centraal Bureau voor de Statistiek. <https://www.cbs.nl/nl-nl/longread/rapportages/2022/jeugdbescherming-en-jeugdreclassering-2021>
- Britner, P. A., & Mossler, D. G. (2002). Professionals' decision-making about out-of-home placements following instances of child abuse. *Child Abuse & Neglect, 26*(4), 317–332. [https://doi.org/10.1016/S0145-2134\(02\)00311-3](https://doi.org/10.1016/S0145-2134(02)00311-3)
- Bywaters, P., Scourfield, J., Jones, C., Sparks, T., Elliott, M., Hooper, J., McCartan, C., Shapira, M., Bunting, L., & Daniel, B. (2020). Child welfare inequalities in the four nations of the UK. *Journal of Social Work, 20*(2), 193–215. <https://doi.org/10.1177/1468017318793479>
- Carvalho, J. M. S., Pinto, V. S., & Delgado, P. (2020). Decision-Making processes in the child protection system: A comparative study between students and professionals in Portugal. *Journal of Family Trauma, Child Custody & Child Development, 17*(1), 58–75. <https://doi.org/10.1080/15379418.2020.1729922>
- Castillo, J. T., & Becerra, D. (2012). The Perception of Poverty and Social Welfare Policies among Undergraduate and Graduate Social Work Students in the United States.

EFFECT VAN PERCEPTIES OVER ARMOEDE OP BESLUITVORMING

Journal of Human Behavior in the Social Environment, 22(4), 375–391.

<https://doi.org/10.1080/10911359.2012.664499>

CBS. (2022a, mei 11). *Actualisatie uithuisplaatsingen toeslagenaffaire, 2015 t/m 2021*.

Centraal Bureau voor de Statistiek. <https://www.cbs.nl/nl->

[nl/maatwerk/2022/19/actualisatie-uithuisplaatsingen-toeslagenaffaire-2015-t-m-2021](https://www.cbs.nl/nl-)

CBS. (2022b, november 1). *Toeslagenaffaire heeft kans op kindbeschermingsmaatregel niet*

vergroot [Webpagina]. Centraal Bureau voor de Statistiek. <https://www.cbs.nl/nl->

[nl/nieuws/2022/44/toeslagenaffaire-heeft-kans-op-kindbeschermingsmaatregel-niet-vergroot](https://www.cbs.nl/nl-)

Conrad-Hiebner, A., & Byram, E. (2020). The Temporal Impact of Economic Insecurity on

Child Maltreatment: A Systematic Review. *Trauma, Violence, & Abuse*, 21(1), 157–

178. <https://doi.org/10.1177/1524838018756122>

De Bortoli, L., & Dolan, M. (2015). Decision Making in Social Work with Families and

Children: Developing Decision-Aids Compatible with Cognition. *The British Journal*

of Social Work, 45(7), 2142–2160. <https://doi.org/10.1093/bjsw/bcu087>

Delavega, E., Kindle, P. A., Peterson, S., & Schwartz, C. (2017). The Blame Index: Exploring

the Change in Social Work Students' Perceptions of Poverty. *Journal of Social Work*

Education, 53(4), 664–675. <https://doi.org/10.1080/10437797.2017.1287028>

Delgado, P., Pinto, V. S., & Carvalho, J. M. S. (2017). Attitudes and decision-making in the

child protection system: A comparison of students and professionals. *Kriminologija &*

Socijalna Integracija : Časopis Za Kriminologiju, Penologiju i Poremećaje u

Ponašanju, 25(2), 2–14. <https://doi.org/10.31299/ksi.25.2.1>

Drake, B., Jonson-Reid, M., & Dvalishvili, D. (2022). Poverty and Child Maltreatment. In R.

D. Krugman & J. E. Korbin (Red.), *Handbook of Child Maltreatment* (pp. 239–257).

Springer International Publishing. https://doi.org/10.1007/978-3-030-82479-2_11

EFFECT VAN PERCEPTIES OVER ARMOEDE OP BESLUITVORMING

- Dubbeldam, J. W. E., Stapper, E. A. A., & Knorth, E. J. (1994). Aanmeldingsrapporten in de residentiële jeugdzorg: Een vooronderzoek naar het informatief gehalte. *Kind en adolescent, 15*(1), 31–34. <https://doi.org/10.1007/BF03060537>
- Enosh, G., & Bayer-Topilsky, T. (2015). Reasoning and Bias: Heuristics in Safety Assessment and Placement Decisions for Children at Risk. *The British Journal of Social Work, 45*(6), 1771–1787. <https://doi.org/10.1093/bjsw/bct213>
- Evans, S. C., Roberts, M. C., Keeley, J. W., Blossom, J. B., Amaro, C. M., Garcia, A. M., Stough, C. O., Canter, K. S., Robles, R., & Reed, G. M. (2015). Vignette methodologies for studying clinicians' decision-making: Validity, utility, and application in ICD-11 field studies. *International Journal of Clinical and Health Psychology, 15*(2), 160–170. <https://doi.org/10.1016/j.ijchp.2014.12.001>
- Gautschi, J., & Benbenishty, R. (2021). Empirical methods for studying decision-making in child welfare and protection. In J. Fluke, M. López López, R. Benbenishty, E. J. Knorth, & D. Baumann (Red.), *Decision-Making and Judgment in Child Welfare and Protection* (pp. 57–80). New York : Oxford University Press.
- Helm, D., & Roesch-Marsh, A. (2017). The Ecology of Judgement: A Model for Understanding and Improving Social Work Judgements. *The British Journal of Social Work, 47*(5), 1361–1376. <https://doi.org/10.1093/bjsw/bcw091>
- Horwitz, S. M., Hurlburt, M. S., Cohen, S. D., Zhang, J., & Landsverk, J. (2011). Predictors of placement for children who initially remained in their homes after an investigation for abuse or neglect. *Child Abuse & Neglect, 35*(3), 188–198. <https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2010.12.002>
- Hunter, A. A., & Flores, G. (2021). Social determinants of health and child maltreatment: A systematic review. *Pediatric Research, 89*(2), Art. 2. <https://doi.org/10.1038/s41390-020-01175-x>

EFFECT VAN PERCEPTIES OVER ARMOEDE OP BESLUITVORMING

- Jansen, A. (2018). 'It's So Complex!': Understanding the Challenges of Child Protection Work as Experienced by Newly Graduated Professionals. *The British Journal of Social Work*, 48(6), 1524–1540. <https://doi.org/10.1093/bjsw/bcx127>
- Janssen, L. (2020). Kinderbeschermingsmaatregelen. In *Jeugdrecht begrepen* (7de dr., pp. 127–154). Boom juridisch.
- Keddell, E. (2014). Current Debates on Variability in Child Welfare Decision-Making: A Selected Literature Review. *Social Sciences*, 3(4), Art. 4. <https://doi.org/10.3390/socsci3040916>
- Kovski, N. L., Hill, H. D., Mooney, S. J., Rivara, F. P., Morgan, E. R., & Rowhani-Rahbar, A. (2022). Association of State-Level Earned Income Tax Credits With Rates of Reported Child Maltreatment, 2004–2017. *Child Maltreatment*, 27(3), 325–333. <https://doi.org/10.1177/1077559520987302>
- López, M. L., Bouma, H., Knorth, E. J., & Grietens, H. (2019). The Dutch Child Protection System: Historical Overview and Recent Transformations. In L. Merkel-Holguin, J. D. Fluke, & R. D. Krugman (Red.), *National Systems of Child Protection: Understanding the International Variability and Context for Developing Policy and Practice* (pp. 173–192). Springer International Publishing. https://doi.org/10.1007/978-3-319-93348-1_9
- Lutterop, I. C. (2023). *Beïnvloeden stereotypen de besluitvorming in de jeugdbescherming? Een kwantitatief onderzoek naar de invloed van stereotypen op de besluitvorming van studenten en professionals.*
- Morris, K., Mason, W., Bywaters, P., Featherstone, B., Daniel, B., Brady, G., Bunting, L., Hooper, J., Mirza, N., Scourfield, J., & Webb, C. (2018). Social work, poverty, and child welfare interventions. *Child & Family Social Work*, 23(3), 364–372. <https://doi.org/10.1111/cfs.12423>

EFFECT VAN PERCEPTIES OVER ARMOEDE OP BESLUITVORMING

Nederlands Jeugdinstituut. (2022, november 2). *Toeslagaffaire geen oorzaak van maatregel*.

Toeslagaffaire geen oorzaak van maatregel. <https://www.nji.nl/nieuws/toeslagaffaire-geen-oorzaak-van-maatregel>

Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag. (2020, december 17).

Eindverslag onderzoek kinderopvangtoeslag overhandigd.

<https://www.tweedekamer.nl/nieuws/kamernieuws/eindverslag-onderzoek-kinderopvangtoeslag-overhandigd>

Pelton, L. H. (2015). The continuing role of material factors in child maltreatment and placement. *Child Abuse & Neglect*, *41*, 30–39.

<https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2014.08.001>

Platt, D., & Turney, D. (2014). Making Threshold Decisions in Child Protection: A Conceptual Analysis. *The British Journal of Social Work*, *44*(6), 1472–1490.

<https://doi.org/10.1093/bjsw/bct007>

Raissian, K. M., & Bullinger, L. R. (2017). Money matters: Does the minimum wage affect child maltreatment rates? *Children and Youth Services Review*, *72*, 60–70.

<https://doi.org/10.1016/j.chilyouth.2016.09.033>

Rijksoverheid. (2011, april 8). *Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling—Huiselijk geweld—Rijksoverheid.nl*. Ministerie van Algemene Zaken.

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huiselijk-geweld/meldcode>

Slack, K. S., Lee, B. J., & Berger, L. M. (2007). Do Welfare Sanctions Increase Child Protection System Involvement? A Cautious Answer. *Social Service Review*, *81*(2),

207–228. <https://doi.org/10.1086/516831>

Stokes, J., & Schmidt, G. (2012). Child Protection Decision Making: A Factorial Analysis

Using Case Vignettes. *Social Work*, *57*(1), 83–90. <https://doi.org/10.1093/sw/swr007>

EFFECT VAN PERCEPTIES OVER ARMOEDE OP BESLUITVORMING

Sun, A. P. (2001). Perceptions Among Social Work and Non-Social Work Students Concerning Causes of Poverty. *Journal of Social Work Education*, 37(1), 161–173.
<https://doi.org/10.1080/10437797.2001.10779044>

Taylor, B. J. (2006). Factorial Surveys: Using Vignettes to Study Professional Judgement. *The British Journal of Social Work*, 36(7), 1187–1207.
<https://doi.org/10.1093/bjsw/bch345>

United Nations. (1989). *Verdrag inzake de rechten van het kind*.
https://wetten.overheid.nl/BWBV0002508/2002-11-18#Verdrag_2

Bijlage

1 Enquête voor Studenten

Perceptions of Poverty in CPDM

Onderzoek “Besluitvorming in de jeugdbescherming”

Code voor ethische toetsing faculteit GMW: PED-2122-S-0090

Beste lezer,

Bedankt dat je interesse hebt in het onderzoek “Besluitvorming in de jeugdbescherming”! Op deze pagina lees je meer informatie over het onderzoek. Als je mee wilt doen, kun je dit onderaan deze pagina aangeven.

Moet ik meedoen aan dit onderzoek?

Meedoen aan het onderzoek is vrijwillig. Wel is jouw toestemming nodig. Lees deze informatie daarom goed door en besluit vervolgens of je wel of niet mee wilt doen. Als je besluit om niet mee te doen, hoef je niet uit te leggen waarom, en zal dit geen negatieve gevolgen voor jou hebben. Dit recht geldt op elk moment, dus ook nadat je hebt toegestemd in deelname aan het onderzoek.

Wie kunnen er meedoen aan het onderzoek?

Studenten die een opleiding doen die mogelijk kan leiden tot een carrière waarmee je

EFFECT VAN PERCEPTIES OVER ARMOEDE OP BESLUITVORMING

te maken krijgt met jeugdbescherming en/of casussen met kindermishandeling. Te denken valt aan studies zoals: Pedagogiek, Pedagogische wetenschappen, Onderwijswetenschappen, Lerarenopleiding, Psychologie, Sociologie, Maatschappelijk werk (& dienstverlening) en Sociaalpedagogische hulpverlening. Ook studenten die een soortgelijke opleiding volgen, kunnen meedoen aan dit onderzoek.

Wat vragen wij van jou tijdens dit onderzoek?

Deelname aan deze studie zal ongeveer 10 tot 15 minuten duren. We vragen je om het volgende te doen:

4. Het beantwoorden van enkele vragen betreft jouw demografische kenmerken (bijv. leeftijd, studie)
5. Het invullen van vragenlijsten die gaan over hoe jij denkt over armoede en het aanbieden van jeugdbeschermingsinterventies en -beleid.
6. Het lezen van een casus waarbij er vermoedens zijn van kindermishandeling
7. Het invullen van verschillende vragen die gaan over hoe jij denkt over de casus en hoe er gehandeld zou moeten worden.

We zullen je over enkele weken vragen om nog een korte, aanvullende vragenlijst in te vullen. Dit zal ongeveer 3 minuten duren.

Doel van het onderzoek

Deze studie beoogt besluitvorming op het gebied van jeugdbescherming te onderzoeken, in het bijzonder bij gezinnen die te maken hebben met armoede. Door het vergroten van onze kennis over besluitvorming, kan het onderwijs voor (toekomstige) professionals in de jeugdbescherming verbeterd worden.

Wat doen we met de resultaten van dit onderzoek?

We beogen de resultaten te publiceren in (internationale) wetenschappelijke tijdschriften en te presenteren op congressen. Daarnaast willen we de resultaten presenteren

EFFECT VAN PERCEPTIES OVER ARMOEDE OP BESLUITVORMING

aan jeugdbeschermingsprofessionals. Ook zullen masterstudenten hun scriptie schrijven met de data die wordt verkregen uit deze vragenlijst.

Mogelijke impact bij deelname aan dit onderzoek

Als je meedoet aan het onderzoek, krijg je een casus te lezen waarbij er vermoedens zijn van kindermishandeling. Het lezen over mishandeling kan mogelijk negatieve emoties opwekken. Mocht je liever niet over dit onderwerp willen lezen, doe dan niet mee aan dit onderzoek. Je mag ook altijd tijdens het onderzoek jouw deelname stoppen.

Hoe zullen de onderzoekers omgaan met de onderzoeksgegevens?

Alle verzamelde onderzoeksgegevens zullen zorgvuldig verwerkt worden. We vragen enkel naar demografische kenmerken met als doel kwantitatieve groepsverschillen te onderzoeken.

De onderzoekers dragen zorg voor een veilige opslag van de onderzoeksgegevens. Na afronding van de studie zal de geanonimiseerde dataset van dit onderzoeksproject gedeeld worden met collega-onderzoekers zodat de data geïnspecteerd kan worden. De gegevens zullen voor onbepaalde tijd gedeeld worden via het platform DataverseNL (<https://dataverse.nl/>). De onderzoeksgegevens die op dit platform gepubliceerd worden, zullen geen informatie bevatten die naar individuele deelnemers te herleiden valt. Na de laatste publicatie over dit onderzoek, zullen we de dataset van dit onderzoek nog 10 jaar bewaren op de beschermde server van de Rijksuniversiteit Groningen.

Als je ervoor kiest om je te terug te trekken uit deze studie voordat je deze afrondt, zullen jouw antwoorden vernietigd worden. Je kan op elk moment stoppen met de studie door jouw browser of tabblad met de survey te sluiten. Ook aan het eind de survey kun je aangeven dat we jouw gegevens niet mogen gebruiken in het onderzoek. Het is helaas niet mogelijk om je terug te trekken uit deze studie wanneer jouw deelname is afgerond, omdat we geen

EFFECT VAN PERCEPTIES OVER ARMOEDE OP BESLUITVORMING

informatie verzamelen die ons in staat stelt om jouw specifieke antwoorden in de database te identificeren.

Voor vragen over privacybescherming kan je je wenden tot de RUG-functionaris gegevensbescherming mr. A.R. Deenen (privacy@rug.nl).

Heb je vragen/zorgen over jouw rechten als onderzoeksdeelnemer of de uitvoering van het onderzoek? Je kan hierover ook contact opnemen met de Ethische Commissie Gedrags- en Maatschappijwetenschappen van de Rijksuniversiteit Groningen: ec-bss@rug.nl.

Vragen?

Wanneer je vragen hebt over dit onderzoek, kun je contact opnemen met Floor Middel (onderzoeker). Dit kan zowel voor, tijdens, als na het onderzoek. Dit kan per mail via f.middel@rug.nl of telefonisch via 06-31984967.

Deelname aan het onderzoek “Besluitvorming in de jeugdbescherming” is vrijwillig. Je kan jouw deelname aan dit onderzoek altijd stopzetten door de browser of het tabblad met de survey te sluiten. Ook kun je ervoor kiezen om bepaalde vragen in de survey niet te beantwoorden.

Geïnformeerde toestemming

Ik heb de informatie over het onderzoek gelezen.

Ik begrijp waar het onderzoek over gaat, wat er van me gevraagd wordt, welke gevolgen deelname kan hebben, hoe er met mijn gegevens wordt omgegaan, en wat mijn rechten als deelnemer zijn. Ik begrijp dat deelname aan het onderzoek vrijwillig is. Ik kies er zelf voor om mee te doen. Ik kan op elk moment stoppen met meedoen. Als ik stop, hoef ik niet uit te leggen waarom. Stoppen zal geen negatieve gevolgen voor mij hebben.

Ik geef hieronder aan waar ik toestemming voor geef.

Toestemming deelname aan het onderzoek

EFFECT VAN PERCEPTIES OVER ARMOEDE OP BESLUITVORMING

- Ja, ik geef toestemming voor deelname (1)
- Nee, ik geef geen toestemming voor deelname (3)

Toestemming voor verwerking persoonsgegevens

- Ja, ik geef toestemming voor de verwerking van mijn persoonsgegevens zoals vermeld in de onderzoeksinformatie. Ik weet dat mijn gegevens verwijderd worden als ik ervoor kies om eerder te stoppen met de survey of als ik aan het eind van de survey aangeef dat mijn gegevens verwijderd moeten worden. (1)
- Nee, ik geef geen toestemming voor de verwerking van mijn persoonsgegevens (2)

Demografische kenmerken

Wat is je leeftijd (in jaren)?

Ben je..

- vrouw (1)
- man (2)
- anders, namelijk (3)
- zeg ik liever niet (4)

Welke studie doe je?

EFFECT VAN PERCEPTIES OVER ARMOEDE OP BESLUITVORMING

- psychologie (1)
- maatschappelijk werk (2)
- pedagogische wetenschappen/pedagogiek (3)
- onderwijswetenschappen (4)
- lerarenopleiding (basis- of voortgezet onderwijs) (5)
- anders, namelijk (6)
- zeg ik liever niet (7)

EFFECT VAN PERCEPTIES OVER ARMOEDE OP BESLUITVORMING

Sta je ingeschreven voor een bachelor of master?

- bachelor (1)
- master (2)
- zeg ik liever niet (3)

Sta je ingeschreven op een hogeschool (hbo) of universiteit (wo)?

- hogeschool (hbo) (1)
- universiteit (wo) (2)
- zeg ik liever niet (3)

Wat is je studentnummer?

We gebruiken het studentnummer enkel en alleen om jouw data te koppelen aan de data van een volgende vragenlijst. Nadat de data uit beide vragenlijsten aan elkaar is gekoppeld, zullen we deze gegevens verwijderen.

Hoe denk je over armoede?

De volgende vragen gaan over hoe jij denkt over armoede en arme mensen. Geef bij elk van de stellingen op een schaal van 1 (helemaal mee oneens) tot 5 (helemaal mee eens) aan in hoeverre jij het eens bent met de stelling.

1.1 Blame Index

EFFECT VAN PERCEPTIES OVER ARMOEDE OP BESLUITVORMING

	Helemaal mee oneens		Helemaal mee eens		
	1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)
1) Armoede wordt veroorzaakt door sociale en structurele factoren (1)	☐	☐	☐	☐	☐
2) Mensen zijn arm omdat ze tot onderdrukte bevolkingsgroepen behoren (2)	☐	☐	☐	☐	☐
3) Mensen zijn arm omdat ze geen gelijke kansen hebben (3)	☐	☐	☐	☐	☐

EFFECT VAN PERCEPTIES OVER ARMOEDE OP BESLUITVORMING

4) Armoede wordt veroorzaakt door een gebrek aan motivatie, discipline en arbeidsethos (4)	O	O	O	O	O
5) Sociale uitkeringen vergroten de afhankelijkheid van arme gezinnen van de samenleving (5)	O	O	O	O	O
6) Sociale uitkeringen ondermijnen de bereidheid van een persoon om te werken (6)	O	O	O	O	O
7) Sociale uitkeringen moedigen luiheid bij arme mensen aan (7)	O	O	O	O	O

EFFECT VAN PERCEPTIES OVER ARMOEDE OP BESLUITVORMING

8) Mensen zijn
arm omdat ze niet
willen werken (8)

O	O	O	O	O
---	---	---	---	---

1.2 Casus

Hieronder lees je een melding die gedaan is bij het Veilig Thuis: een organisatie waar mensen terecht kunnen als ze vermoedens hebben van kindermishandeling. Lees de informatie in de melding zorgvuldig door.

Melding Familie M.

Bij Veilig Thuis is een melding gemaakt vanwege vermoedens van kindermishandeling over Kevin (8 jaar oud) door zijn buurvrouw. De buurvrouw heeft de melding gedaan omdat ze bezorgd is om Kevin en omdat ze sterke vermoedens heeft dat hij mishandeld wordt door zijn moeder. Gisteravond hoorde ze dat moeder, Linda, schreeuwde tegen Kevin. Volgens de buurvrouw schreeuwde moeder luid dat Kevin zijn mond moest houden en dat ze wenste dat Kevin nooit geboren was. Vervolgens hoorde de buurvrouw doffe dreunen, waardoor zij sterk vermoedde dat Kevin werd geslagen. Ook hoorde ze Kevin achteraf huilen. De buurvrouw stelt dat het zeker niet de eerste keer is dat Linda M. uitbarst in woede tegenover Kevin. Daarnaast komt het vaak voor dat Kevin zonder toezicht door de buurt loopt. Ook merkt de buurvrouw op dat Kevin er vaak niet verzorgd uit ziet: hij heeft vaak niet-passende en vuile kleren aan.

Huisbezoek

Een medewerker van Veilig Thuis bezoekt het gezin een dag nadat de buurvrouw de melding heeft gedaan. Ze praat met Linda in de woonkamer, terwijl Kevin op zijn slaapkamer speelt. Linda vertelt dat ze hun flat huren van de sociale verhuurstichting. Linda heeft geen baan en ontvangt op dit moment een bijstandsuitkering. Linda heeft al enkele maanden haar huur niet kunnen betalen en heeft een huurachterstand van 5 maanden opgelopen. Ook heeft

EFFECT VAN PERCEPTIES OVER ARMOEDE OP BESLUITVORMING

Linda schulden bij de energiemaatschappij en de belastingdienst. De vader van Kevin is niet meer in beeld. Linda schrikt als de medewerker van Veilig Thuis vertelt over de melding. Moeder zegt dat Kevin gisteren boos en driftig was en haar expres irriteerde door zijn speelgoed niet op te ruimen, ondanks dat Linda meerde keren gevraagd had om dit te doen. Linda vertelt dat ze om deze reden haar stem verheft heeft richting Kevin. Ze ontkent dat ze Kevin geslagen heeft. Wanneer Kevin op een later moment naar de woonkamer komt, valt het de medewerker van Veilig Thuis op dat Kevin erg teruggetrokken lijkt en dat hij niet-passende en vuile kleren aan heeft.

Gesprek met leerkracht

De medewerker van Veilig Thuis heeft de leerkracht van Kevin benaderd. De leerkracht geeft aan dat ze vandaag blauwe plekken op Kevins arm heeft gezien. De leerkracht benoemt dat Kevin op de schoolse vakken slechter presteert dan zijn klasgenoten. Daarnaast kan Kevin zich vaak niet goed concentreren wanneer hij zelfstandig aan zijn schooltaken moet werken. Op het gebied van sociale vaardigheden, voegt de leerkracht toe dat Kevin vrienden heeft in de klas, maar dat Kevin ook af en toe disproportioneel boos kan zijn op andere kinderen, waarbij hij soms ook andere kinderen slaat. Ook komt het regelmatig voor dat Kevin geen eten of gymspullen mee naar school heeft.

Wat moet er gebeuren?

In hoeverre denk jij dat de volgende interventies aangeboden zouden moeten worden in het gezin van Kevin? Geef per type interventie aan in hoeverre jij het er mee eens bent dat dit type interventie nodig is.

1.3 Jeugdbeschermingsinterventies

EFFECT VAN PERCEPTIES OVER ARMOEDE OP BESLUITVORMING

2) **Ambulante hulpverlening** (hulp in de thuissituatie) waarbij **ondertoezichtstelling** voor Kevin wordt aangevraagd. Dit betekent dat Kevin thuis blijft wonen bij zijn moeder, maar dat er ook een **voogd** wordt aangesteld die het gezag over Kevin krijgt. (2)

O	O	O	O	O	O	O

3) **Een uithuisplaatsing**, waarbij Kevin wordt geplaatst in een pleeggezin. (3)

O	O	O	O	O	O	O

Bedankt voor je deelname aan deze studie!

In dit onderzoek zijn we geïnteresseerd in hoe (toekomstige) professionals besluiten maken in casussen met vermoedens van kindermishandeling, in het bijzonder in gezinnen die in armoede leven. Om deze reden hebben wij je gevraagd om een fictieve casus te lezen waarin er vermoedens zijn van kindermishandeling, waarbij er ook sprake is van armoede in de gezinssituatie.

Meer specifiek waren we geïnteresseerd in de volgende vragen:

Wat zijn de attitudes van (toekomstige) jeugdbeschermingsprofessionals over armoede?

In hoeverre beïnvloeden deze attitudes besluitvorming m.b.t het inzetten van bepaalde interventies? Resulteren percepties over armoede stereotypen die gevormd worden over ouders?

Je kan contact opnemen met Floor Middel (f.middel@rug.nl) als je nog verdere vragen hebt over dit onderzoek.

In het geval dat je nog opmerkingen hebt over deze studie, noteer deze dan hieronder. Wanneer je toch niet meer wilt deelnemen aan het onderzoek, kunt je dit ook hieronder ook aangeven. We zullen dan jouw gegevens uit de database verwijderen.